



EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2008. gada 12. martā
(OR. en)

2002/0222 (COD)

PE-CONS 3603/08

CONSUM 8
JUSTCIV 14
CODEC 69

TIESĪBU AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK

Saskaņā ar EK līguma 251. panta 3. punktu
uz šo dokumentu neattiecas Padomes apstiprinājums;
tas domāts vienīgi delegātu informācijai

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
DIREKTĪVA 2008/.../EK**

(... gada ...)

**par patēriņa kredītliņumiem un
ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar Līguma 251. pantā paredzēto procedūru²,

¹ OV C 234, 30.9.2003., 1. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2004. gada 20. aprīļa Atzinums (OV C 104 E, 30.4.2004., 233. lpp.), Padomes 2007. gada 20. septembra Kopējā nostāja (OV C 270 E, 13.11.2007., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2008. gada 16. janvāra Nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Padomes ... Lēmums.

tā kā:

- (1) Padomes Direktīvā 87/102/EEK (1986. gada 22. decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz patēriņa kredītu¹ ir paredzēti noteikumi Kopienas mērogā attiecībā uz patēriņa kredītņēmumiem.
- (2) Komisija 1995. gadā iesniedza ziņojumu par Direktīvas 87/102/EEK darbību, un uzsāka plašas konsultācijas ar ieinteresētajām personām. Komisija 1997. gadā iesniedza kopsavilkuma ziņojumu par atsauksmēm uz 1995. gada ziņojumu. Otrs ziņojums par Direktīvas 87/102/EK darbību tika sagatavots 1996. gadā.
- (3) Šajos ziņojumos un konsultācijās noskaidrojās, ka pastāv būtiskas atšķirības starp dažādu dalībvalstu tiesību aktiem fizisku personu kreditēšanas jomā kopumā un jo īpaši patēriņa kredīta jomā. To valstu tiesību aktu analīze, ar kuriem transponē Direktīvu 87/102/EEK, liecina, ka dalībvalstis izmanto vairākus patērētāju aizsardzības mehānismus papildus Direktīvai 87/102/EEK, jo valstu mērogā pastāv atšķirības tiesiskajā vai ekonomiskajā situācijā.
- (4) *De facto* un *de jure* situācija, kuras pamatā ir minētās atšķirības valstīs, dažos gadījumos rada izkropļotu konkurenci starp kreditoriem Kopienā un šķēršļus iekšējam tirgum tajos gadījumos, kad dalībvalstis ir pieņēmušas dažādas imperatīvas normas, kas ir stingrākas nekā tās, kuras paredzētas Direktīvā 87/102/EEK. Tas ierobežo patērētāju iespējas tieši izmantot pārrobežu kredīta pakāpeniski pieaugošo pieejamību. Šie kropļojumi un ierobežojumi, savukārt, var ietekmēt preču un pakalpojumu pieprasījumu.

¹ OV L 42, 12.2.1987., 48. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/7/EK (OV L 101, 1.4.1998., 17. lpp.).

- (5) Pēdējos gados patērētājiem piedāvāto un patērētāju izmantoto kredītu veidi ir ievērojami attīstījušies. Ir parādījušies jauni kredītinstrumenti, un to izmantošana turpina attīstīties. Tādēļ nepieciešams grozīt esošos noteikumus un paplašināt to darbības jomu.
- (6) Saskaņā ar Līgumu iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču un pakalpojumu brīva aprīte un brīvība veikt uzņēmējdarbību. Pārredzamāka un efektīvāka kredītu tirgus attīstība telpā bez iekšējām robežām ir būtiska, lai veicinātu pārrobežu darbību attīstību.
- (7) Lai sekmētu pareizi funkcionējoša patēriņa kredītu iekšējā tirgus izveidi, ir jāparedz saskaņota Kopienas sistēma vairākās būtiskās jomās. Ņemot vērā, ka patēriņa kredītu tirgus nemitīgi attīstās un Eiropas pilsoņu mobilitāte pieaug, progresīviem Kopienas tiesību aktiem, kas spēj pielāgoties nākotnes kredītu veidiem un kas sniedz dalībvalstīm atbilstīgu izvēles iespēju, tos īstenojot, būtu jāpalīdz izveidot mūsdienīgu tiesību aktu kopumu patēriņa kredītu jomā.
- (8) Ir svarīgi, lai tirgus piedāvātu pietiekamu patērētāju aizsardzību, lai varētu nodrošināt patērētāju uzticību. Tādējādi brīvai kredītu piedāvājumu kustībai būtu jānotiek apstākļos, kas ir optimāli gan tiem, kas kredītu piedāvā, gan tiem, kam tas vajadzīgs, pienācīgi ņemot vērā konkrētas situācijas atsevišķās dalībvalstīs.

- (9) Vajadzīga pilnīga saskaņošana, lai visiem patērētājiem Kopienā nodrošinātu augstu un līdzvērtīgu viņu interešu aizsardzības līmeni un lai izveidotu īstu iekšējo tirgu. Tādēļ dalībvalstīm nevajadzētu atļaut saglabāt vai ieviest valstu noteikumus, izņemot tos, kas paredzēti šajā direktīvā. Šāds ierobežojums tomēr būtu jāpiemēro tikai tad, ja šajā direktīvā pastāv saskaņoti noteikumi. Ja šādi saskaņoti noteikumi nepastāv, dalībvalstīm būtu jāpatur tiesības saglabāt vai ieviest valstu tiesību aktus. Attiecīgi dalībvalstis, piemēram, var saglabāt vai ieviest valsts noteikumus par pārdevēja vai pakalpojumu sniedzēja un kreditora nedalīto un solidāro atbildību. Cits šīs dalībvalstu iespējas piemērs varētu būt tāds, ka dalībvalstis patur spēkā vai ievieš valstu noteikumus par preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas līguma atcelšanu, ja patērētājs īsteno savas tiesības atteikties no kredītīguma. Šajā sakarā beztermiņa kredītīgumu gadījumā dalībvalstīm būtu jāļauj noteikt minimālu periodu starp brīdi, kad kreditors prasa atmaksu, un dienu, kurā kredīts ir jāatmaksā.

- (10) Šajā direktīvā ietvertās definīcijas nosaka saskaņošanas apjomu. Tāpēc dalībvalstu saistībām īstenot direktīvas nosacījumus vajadzētu būt ierobežotām attiecībā uz to apjomu, kā tas noteikts minētajās definīcijās. Atbilstīgi Kopienas tiesību aktiem, šai direktīvai tomēr nebūtu jāskar to, kā dalībvalstīs tiek piemēroti direktīvas nosacījumi attiecībā uz jomām, kas neietilpst tās darbības jomā. Tādējādi dalībvalstis varētu saglabāt vai ieviest valstu tiesību aktus, kas ir atbilstīgi šās direktīvas vai tās atsevišķu noteikumu prasībām par kredītņēmumiem, kas ir ārpus šās direktīvas darbības jomas, piemēram, par kredītņēmumiem, kuru summa ir mazāka par EUR 200 vai lielāka par EUR 75 000. Turklāt dalībvalstis varētu piemērot šās direktīvas noteikumus arī saistītam kredītam, uz ko neattiecas šajā direktīvā paredzētā definīcija par saistītu kredītņēmumu. Tādējādi noteikumus par saistītu kredītņēmumu varētu piemērot kredītņēmumiem, kurus tikai daļēji izmanto, lai finansētu līgumu par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu.
- (11) Attiecībā uz konkrētiem kredītņēmumiem, kam piemērojami tikai daži šās direktīvas noteikumi, dalībvalstīm nevajadzētu ļaut pieņemt valsts tiesību aktus, ar ko īsteno citus šīs direktīvas nosacījumus. Tomēr dalībvalstīm būtu jāpatur tiesības valsts tiesību aktos reglamentēt šādus kredītņēmuma veidus attiecībā uz citiem aspektiem, kuri nav saskaņoti ar šo direktīvu.

- (12) Līgumi par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai tāda paša veida preču piegādi, saskaņā ar kuriem patērētājs maksā par tiem līgumu noteikumu darbības laikā, maksājot pa daļām, var būtiski atšķirties no kredītlīgumiem, uz ko attiecas šī direktīva, gan saistībā ar iesaistīto līgumslēdzēju pušu interesēm, gan darījumu kārtību un izpildi. Tādēļ būtu jāprecizē, ka šajā direktīvā šādi līgumi netiek uzskatīti par kredītlīgumiem. Šāda veida līguma piemērs ir apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru par apdrošināšanu maksā ar ikmēneša maksājumiem.
- (13) Šo direktīvu nevajadzētu attiecināt uz vairāku veidu kredītlīgumiem, piemēram, atlikto maksājumu debeta kartēm, kuru noteikumi paredz, ka kredīts jāatmaksā trīs mēnešu laikā un par to jāmaksā tikai nebūtiska maksa.
- (14) Kredītlīgumi, kas aptver ar nekustamo īpašumu nodrošināta kredīta piešķiršanu, nebūtu jāiekļauj šās direktīvas darbības jomā. Šāda veida kredīti pēc būtības ir ļoti īpaši. Šās direktīvas darbības jomā nebūtu jāiekļauj arī kredītlīgumi, kuru mērķis ir finansēt īpašumtiesību uz zemi vai esošu vai plānotu ēku iegūšanu vai paturēšanu. Tomēr kredītlīgumi nebūtu jāizslēdz no šīs direktīvas darbības jomas tikai tādēļ, ka to mērķis ir esošas ēkas remonts vai vērtības kāpinājums.
- (15) Šās direktīvas noteikumus piemēro neatkarīgi no tā, vai kreditors ir juridiska persona vai fiziska persona. Šī direktīva tomēr neietekmē dalībvalstu tiesības saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem ierobežot patēriņa kredīta piešķiršanu, atļaujot to veikt tikai juridiskām personām vai dažām juridiskām personām.

- (16) Daži šās direktīvas noteikumi būtu jāpiemēro fiziskām un juridiskām personām (kredītu starpniekiem), kas, veicot savus darījumus, uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību, par samaksu iesniedz vai piedāvā kredītligumu patērētājiem, palīdz patērētājiem, veicot sagatavošanas darbu attiecībā uz kredītligumu noslēgšanu vai noslēdz kredītligumus ar patērētājiem kreditora vārdā. Organizācijas, kas atļauj izmantot savu identitāti, lai reklamētu tādas kredīta produktus kā kredītkartes, un kuras arī var ieteikt šos produktus saviem locekļiem, nebūtu jāuzskata par kredīta starpniekiem šās direktīvas nozīmē.
- (17) Ar šo direktīvu reglamentē tikai dažus kredītu starpnieku pienākumus attiecībā uz patērētājiem. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei paturēt spēkā vai ieviest papildu pienākumus kredītu starpniekiem, tostarp nosacījumus kā kredīta starpnieks var saņemt samaksu no patērētāja, kas pieprasījis viņa pakalpojumus.

- (18) Patērētājiem vajadzētu būt aizsargātiem pret negodīgu vai maldinošu praksi, jo īpaši attiecībā uz informācijas atklāšanu, ko veic kreditors, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/29/EK (2005. gada 11. maijs), kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem ("Negodīgas komercprakses direktīva")¹. Šajā direktīvā tomēr būtu jāparedz īpaši kredītīgumu reklāmas noteikumi, kā arī daži standartinformācijas elementi, ar ko jānodrošina patērētāji, jo īpaši, lai viņi varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus. Šī informācija būtu jāsniedz skaidrā, lakoniskā un viegli uztveramā veidā ar raksturīga piemēra palīdzību. Ja nav iespējams norādīt kredīta kopsummu kā piešķirto kopējo summu, jo īpaši, ja kredītīgums paredz patērētājam iespējas brīvi izņemt līdzekļus, paredzot ierobežojumus attiecībā uz summu, tad būtu jānosaka maksimālais līmenis. Maksimālajam līmenim būtu jānorāda ierobežojumi attiecībā uz kredīta summu, kāda var tik darīta pieejama patērētājam. Turklāt dalībvalstīm būtu jāpatur tiesības valsts tiesību aktos norādīt prasības pret informāciju attiecībā uz reklāmām, kurās nav informācijas par kredīta izmaksām.

¹ OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.

- (19) Lai patērētāji varētu pieņemt lēmumu, zinot visus faktus, viņiem pirms kredītīguma noslēgšanas būtu jāsaņem atbilstīga informācija par kredīta nosacījumiem un izmaksām, kā arī par viņu saistībām, kuru patērētāji var paņemt līdž un apsvērt. Lai nodrošinātu pēc iespējas pilnīgu piedāvājumu pārredzamību un salīdzināmību, šādai informācijai jo īpaši būtu jāietver gada procentu likme, ko piemēro kredītam un kas visā Kopienā noteikta vienādā veidā. Tā kā gada procentu likmi šajā posmā var norādīt, tikai izmantojot piemēru, šādam piemēram vajadzētu būt tipiskam. Tādējādi tam būtu jāatbilst, piemēram, saskaņā ar attiecīgā veida kredītīgumu piešķirtā kredīta vidējam ilgumam un summai un – attiecīgā gadījumā – iegādātajām precēm. Nosakot raksturīgu piemēru, būtu jāņem vērā arī dažu kredītīguma veidu izplatība konkrētā tirgū. Attiecībā uz aizņēmuma likmi, rēķinot maksājumu biežumu un kreditoru procentu kapitalizāciju, būtu jāizmanto kreditora parastā aprēķina metode attiecīgajam patēriņa kredītam.
- (20) Kredīta kopējās izmaksas patērētājam būtu jāietver visas izmaksas, tostarp procenti, komisijas nauda, nodokļi, kredītu starpnieku izmaksas un citi maksājumi, kas patērētājam jāveic saistībā ar kredītīgumu, izņemot notāru izmaksas. Kreditora faktiskās zināšanas par izmaksām būtu jānovērtē objektīvi, ņemot vērā profesionālās rūpības prasības.
- (21) Tādus kredītīgumus, kuriem regulāri pārskata aizņēmuma likmi atbilstīgi izmaiņām kredītīgumā norādītajās standarta procentu likmēs, nebūtu jāuzskata par kredītīgumiem ar fiksētu aizņēmuma likmi.

- (22) Dalībvalstīm vajadzētu būt brīvai izvēlei paturēt spēkā vai ieviest valsts noteikumus, ar ko kreditoram aizliedz prasīt, lai patērētājs saistībā ar kredītņēmumu atver bankas kontu vai noslēdz līgumu par citu papildu pakalpojumu, vai apmaksā šādu bankas kontu vai citu papildu pakalpojumu izmaksas. Dalībvalstīs, kurās šādi apvienoti piedāvājumi ir atļauti, patērētāji pirms kredītņēmuma noslēgšanas būtu jāinformē par visiem papildu pakalpojumiem, kas ir obligāti, lai iegūtu pašu kredītu, vai par pārdošanas nosacījumiem un noteikumiem. Šo papildu pakalpojumu izmaksas būtu jāiekļauj kredīta kopējās izmaksās; vai arī, ja šo izmaksu summu nevar noteikt iepriekš, patērētājiem posmā pirms līguma noslēgšanas būtu jāsaņem atbilstīga informācija par šādu izmaksu esamību. Jāuzskata, ka kreditoram ir informācija par papildu pakalpojumu izmaksām, ko kreditors pats vai trešās personas vārdā piedāvā patērētājam, ja vien šī cena nav atkarīga no īpašām patērētāja iezīmēm vai viņa situācijas.
- (23) Attiecībā uz īpašiem kredītņēmumu veidiem, lai nodrošinātu atbilstīgu patērētāju aizsardzības līmeni, vienlaikus pārmērīgi neapgrūtinot kreditorus vai attiecīgos gadījumos – kredīta starpniekus, tomēr ir lietderīgi ierobežot šās direktīvas prasības attiecībā uz informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, ņemot vērā šādu līgumu veidu īpašo būtību.

- (24) Patērētājam pirms kredītīguma noslēgšanas jāsaņem visaptveroša informācija neatkarīgi no tā, vai kredīta pārdošanā ir iesaistīts starpnieks. Tādējādi kopumā prasības par informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, būtu jāpiemēro arī kredīta starpniekiem. Tomēr, ja preču piegādātāji un pakalpojumu sniedzēji rīkojas kā kredīta palīgstarpnieki, nav lietderīgi viņus apgrūtināt ar juridiskām prasībām sniegt informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas saskaņā ar šo direktīvu. Preču piegādātājus un pakalpojumu sniedzējus var, piemēram, uzskatīt par tādiem, kas darbojas kā kredīta palīgstarpnieki, ja viņu kredīta starpnieka darbība nav galvenais viņu darījumu, uzņēmējdarbības vai profesionālās darbības mērķis. Šajos gadījumos tomēr panāk pietiekamu patērētāju aizsardzību, jo kreditors ir atbildīgs par to, lai patērētājs saņemtu pilnīgu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, vai nu no starpnieka, ja par to vienojas kreditors un starpnieks, vai kādā citā atbilstīgā veidā.
- (25) Patērētājam pirms kredītīguma noslēgšanas sniegtās informācijas iespējamo saistošo raksturu un laika posmu, kurā tā ir saistoša kreditoram, var noteikt dalībvalsts.

- (26) Dalībvalstīm būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai veicinātu atbildīgu praksi visos kredīta attiecību posmos, ņemot vērā to kredītu tirgus konkrētās īpatnības. Šie pasākumi var būt, piemēram, patērētāju informēšana un izglītošana, tostarp ar brīdinājumiem par maksājumu saistību nepildīšanas risku un pārlietu apgrūtināšanu ar parādiem. Jo īpaši kredītu tirgū, kas paplašinās, ir svarīgi, lai kreditori neiesaistītos bezatbildīgos aizdevumos vai neizsniegtu kredītus, iepriekš nenovērtējot aizņēmēja kredīspēju, un dalībvalstīm būtu jāveic nepieciešamā uzraudzība, lai izvairītos no šādas rīcības, un jānosaka nepieciešamie līdzekļi, lai piemērotu kreditoriem sankcijas, ja tie šādi rīkojas. Neskarot kredīta riska noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/48/EK (2006. gada 14. jūnijs) par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu¹, kreditoriem vajadzētu būt pienākamam pārbaudīt katra atsevišķā patērētāja kredīspēju. Šajā sakarā kreditoriem būtu jāļauj izmantot ne tikai to informāciju, ko sniedz patērētājs, sagatavojot attiecīgo kredītlīgumu, bet arī ilgstošu darījumu attiecību laikā gūtu informāciju. Dalībvalstu iestādes varētu sniegt arī atbilstīgas norādes un pamatnostādnes kreditoriem. Patērētājiem būtu jārīkojas saprātīgi un jāievēro savas līgumsaistības.

¹ OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/64/EK (OV L 319, 5.12.2007., 1. lpp.).

- (27) Neatkarīgi no informācijas, ko jāsniedz pirms līguma noslēgšanas, patērētājam tomēr var būt vajadzīga papildu palīdzība, lai izlemtu, kurš kredītlīgums no piedāvātajiem produktiem ir vispiemērotākais viņa vajadzībām un finansiālajam stāvoklim. Tādēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kreditori sniedz šādu palīdzību sakarā ar kredīta produktiem, kurus viņi piedāvā patērētājiem. Vajadzības gadījumā būtiskā informācija, kas jāsniedz pirms līguma noslēgšanas, kā arī piedāvāto produktu svarīgākie raksturlielumi patērētājam būtu jāizskaidro individuāli, lai patērētājs varētu izprast ietekmi, kādu tas var atstāt uz viņa ekonomisko stāvokli. Attiecīgā gadījumā šim pienākumam – sniegt palīdzību patērētājam – būtu jāattiecas arī uz kredīta starpniekiem. Dalībvalstis varētu noteikt, kad un ciktāl šāds skaidrojums patērētājam būtu jāsniedz, ņemot vērā īpašos apstākļus, kādos kredītu piedāvā, kā arī vajadzību sniegt palīdzību patērētājam un konkrēta kredīta produkta būtību.
- (28) Lai novērtētu patērētāja kredītu stāvokli, kreditoram būtu jāizmanto attiecīgas datu bāzes, juridisko un faktisko apstākļu dēļ var būt nepieciešama informācija dažādos apjomos. Lai novērstu jebkādu konkurences kropļojumus kreditoru vidū, būtu jānodrošina, lai kreditoriem ir pieeja privātām vai publiskām datu bāzēm par patērētājiem dalībvalstī, kurā šie kreditori neveic uzņēmējdarbību, saskaņā ar nediskriminējošiem nosacījumiem, salīdzinot ar kreditoriem attiecīgajā dalībvalstī.

- (29) Ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar datu bāzē iegūtām ziņām, kreditoram būtu jāinformē patērētājs par šo faktu un par izmantotās datu bāzes ziņām. Tomēr kreditoram nebūtu jāuzliek par pienākumu sniegt šādu informāciju, ja tas ir aizliegts citos Kopienas tiesību aktos, piemēram, tiesību aktos par nelikumīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu. Turklāt šādu informāciju nevajadzētu sniegt, ja tas ir pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības interesēm, piemēram, krimināltiesiski sodāmu noziedzīgu nodarījumu novēršanai, izmeklēšanai, atklāšanai un kriminālvajāšanai.
- (30) Šī direktīva nereglamentē līgumtiesību jautājumus, kas attiecas uz kredītīgumu spēkā esamību. Tādējādi šajā jomā dalībvalstis var paturēt spēkā vai ieviest valsts noteikumus, kas atbilst Kopienas tiesībām. Dalībvalstis var noteikt tiesisko režīmu, kas reglamentē kredītīguma noslēgšanas piedāvājumu, jo īpaši attiecībā uz laikposmu, kad to izsaka, un uz periodu, kurā tas ir saistošs kreditoram. Ja šāds piedāvājums tiek izteikts vienlaicīgi ar pirms līguma noslēgšanas sniegtu informāciju, kas paredzēta šajā direktīvā, to - līdzīgi kā jebkuru papildinformāciju, ko kreditors vēlas sniegt patērētājam - būtu jāizsniedz atsevišķā dokumentā, ko var pievienot Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijai.
- (31) Lai patērētājs zinātu savas kredītīgumā noteiktās tiesības un pienākumus, visa vajadzīgā informācija kredītīgumā būtu jāizklāsta skaidri un lakoniski.

- (32) Lai nodrošinātu pilnīgu pārskatāmību, patērētājam būtu jāsniedz informācija par aizņēmuma likmi gan posmā pirms līguma noslēgšanas, gan tad, kad kredītlīgums ir noslēgts. Līgumattiecību laikā būtu jāturpina informēt patērētāju par aizņēmuma mainīgās likmes izmaiņām un par maksājumu izmaiņām, kas no tā izriet. Tas neskar tos valsts tiesību aktus, kas neattiecas uz informāciju patērētājam un kuros paredzēti nosacījumi izmaiņām vai pēc izmaiņām aizņēmuma likmēs un citos kredīta ekonomiskos nosacījumos, kas nav saistīti ar maksājumiem, piemēram, kreditora tiesības mainīt aizņēmuma likmi tikai gadījumos, ja tam pamatots iemesls, vai patērētāja tiesības izbeigt līgumu aizņēmuma likmes vai citu kredīta ekonomisko nosacījumu izmaiņu gadījumā.
- (33) Līgumslēdzējām pusēm vajadzētu būt tiesībām izbeigt beztermiņa kredītlīguma darbību ar standarta procedūru. Turklāt, ja par to ir vienošanās kredītlīgumā, kreditoram vajadzētu būt tiesībām objektīvi pamatotu iemeslu dēļ apturēt patērētāja tiesības saņemt līdzekļus saskaņā ar beztermiņa kredītlīgumu. Šādi iemesli var būt, piemēram, aizdomas par neatļautu vai krāpniecisku kredīta izmantošanu vai būtiski palielināts risks attiecībā uz patērētāja spēju ievērot savas saistības atmaksāt kredītu. Šī direktīva neskar valsts tiesību aktus vispārējo līgumtiesību jomā, ar ko reglamentē līgumslēdzēju pušu tiesības izbeigt kredītlīgumu, pamatojoties uz līguma pārkāpumu.

- (34) Lai līdzīgās jomās tuvinātu procedūras attiecībā uz atteikuma tiesību izmantošanu, jāparedz tiesības atteikties no līguma bez soda un bez pienākuma sniegt pamatojumu saskaņā ar līdzīgiem nosacījumiem, kādi paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/65/EK (2002. gada 23. septembris) par patēriņa finanšu pakalpojumu tālpārdošanu¹.
- (35) Ja patērētājs atsakās no kredītlīguma, saistībā ar kuru viņš saņēma preces, jo īpaši, saskaņā ar līgumu par pirkšanu, maksājot pa daļām, vai no nomas vai līzinga līguma, kurā paredzēts pienākums izdarīt pirkumu, šai direktīvai nebūtu jāierobežo kāds no dalībvalstu noteikumiem attiecībā uz jautājumiem par preču atdošanu vai kādu citu saistītu jautājumu.
- (36) Dažos gadījumos valstu tiesību aktos jau noteikts, ka līdzekļus nevar darīt pieejamus patērētājam, pirms nav pagājis konkrēts termiņš. Šādos gadījumos patērētāji var vēlēties nodrošināt, lai viņi varētu ātrāk saņemt nopirktās preces vai pakalpojumus. Tāpēc saistītu kredītlīgumu gadījumā dalībvalstis var izņēmuma kārtā noteikt, ka tad, ja patērētājs nepārprotami vēlas ātrāk saņemt preces vai pakalpojumus, atteikuma tiesību izmantošanas termiņuvarētu saīsināt, nosakot, ka tas ir tāds pats kā termiņš, līdz kuram līdzekļus nevar darīt pieejamus.

¹ OV L 271, 9.10.2002., 16. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/64/EK.

- (37) Attiecībā uz saistītajiem kredītņēmumiem pastāv savstarpējas atkarības attiecības starp preču vai pakalpojumu iegādi un šajā nolūkā noslēgtu kredītņēmumu. Tādējādi, ja, balstoties uz Kopienas tiesību aktiem, patērētājs īsteno savas tiesības atteikties no pirkuma līguma, patērētājam vairs nevajadzētu būt saistītam ar kredītņēmumu. Tam nebūtu jāiespaido valsts tiesību akti, kas piemērojami saistītajiem kredītņēmumiem gadījumos, ja pirkuma līgums pasludināts par spēkā neesošu, vai patērētājs, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, izmantojis tiesības atteikties no tā. Tam nebūtu jāietekmē arī patērētāju tiesības, kas viņiem garantētas valsts noteikumos, saskaņā ar kuriem starp patērētāju un preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju nedrīkst nodibināt saistības, kā arī nedrīkst izdarīt kādu maksājumu šo personu starpā, kamēr patērētājs nav parakstījis kredītņēmumu, lai finansētu preču vai pakalpojumu iegādi.
- (38) Patērētājiem būtu jāatļauj ar dažiem nosacījumiem izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret kreditoru, ja rodas ar pirkuma līgumu saistītas grūtības. Tomēr dalībvalstīm būtu jānosaka, ciktāl un ar kādiem nosacījumiem patērētājam – pirms viņš var vērst prasību pret kreditoru – ir jāizmanto tiesiskās aizsardzības līdzekļi pret piegādātāju, jo īpaši, vērsot prasību pret piegādātāju. Ar šo direktīvu nebūtu jāliedz patērētājiem tiesības, ko piešķir valsts noteikumi, ar kuriem piemēro pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un kreditora nedalīto un solidāro atbildību.

- (39) Patērētājam vajadzētu būt tiesīgam izpildīt savas saistības pirms kredītīgumā noteiktā termiņa. Ja notiek pirmstermiņa atmaksa, vai nu daļēja, vai arī pilnīga, kreditoram vajadzētu būt tiesībām uz kompensāciju par zaudējumiem, kas tieši saistīti ar kredīta pirmstermiņa atmaksu, ņemot vērā arī jebkuru tādēļ radušos kreditora ietaupījumu. Tomēr, lai noteiktu kompensācijas aprēķina metodi, ir jāievēro vairāki principi. Kreditora kompensācijas aprēķinam vajadzētu būt patērētājam pārskatāmam un saprotamam jau pirms līguma slēgšanas posmā un noteikti - kredītīguma slēgšanas laikā. Turklāt aprēķina metodei vajadzētu būt tādai, lai kreditoriem to būtu viegli piemērot, un būtu jāatvieglo atbildīgo iestāžu darbs pie kompensāciju uzraudzības. Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka patēriņa kredītu – tā apmēra un ilguma dēļ – nefinansē ar ilgtermiņa fondu mehānismiem, kompensāciju griestus būtu jānosaka ar vienotas likmes palīdzību. Šī pieeja atspoguļo patēriņa kredītu savdabību un tai nevajadzētu skart iespējamās citādās pieejas attiecībā uz citiem produktiem, ko finansē ar ilgtermiņa finansēšanas mehānismiem, piemēram ar fiksētās likmes hipotekārajiem aizdevumiem.
- (40) Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesībām noteikt, ka kompensāciju par pirmstermiņa atmaksu no kreditora var pieprasīt tikai ar noteikumu, ka pirmstermiņa atmaksas summa 12 mēnešos pārsniedz dalībvalstu noteikto robežvērtību. Nosakot šo robežvērtību, kurai nevajadzētu pārsniegt EUR 10 000, dalībvalstīm piemēram būtu jāņem vērā vidējā patēriņa kredīta summa attiecīgās valsts tirgū.

- (41) Pēc kreditora tiesību nodošanas saskaņā ar kredītligumu patērētājam nebūtu jānonāk neizdevīgākā stāvoklī. Tāpat patērētājs būtu pienācīgi jāinformē, ja kredītligums tiek cedēts trešajai personai. Tomēr, ja sākotnējais kreditors ar cesionāra piekrišanu joprojām rīkojas kā kreditors attiecībā pret patērētāju, patērētājam nav būtiski saņemt informāciju par cesiju. Tādēļ prasība ES mērogā informēt patērētāju par cesiju šādos gadījumos būtu pārmērīga.
- (42) Dalībvalstīm būtu jā saglabā tiesības uzturēt vai ieviest valsts noteikumus, kuros paredz kolektīvas saziņas formas, kas vajadzīgas mērķiem, kas ir saistīti ar tādu sarežģītu darījumu efektivitāti kā finanšu aktīvu pārvēršanu vērtspapīros vai realizāciju, kas notiek obligātā administratīvā banku aktīvu likvidācijā.
- (43) Lai veicinātu iekšējā tirgus izveidi un darbību un nodrošinātu augstu patērētāju aizsardzības līmeni visā Kopienā, vajadzīgs nodrošināt informācijas salīdzināmību saistībā ar gada procentu likmēm visā Kopienā. Neskatoties uz to, ka pastāv vienota matemātiskā formula gada procentu likmes aprēķināšanai, kas paredzēta Direktīvā 87/102/EEK, gada procentu likme vēl nav pilnībā salīdzināma visā Kopienā. Aprēķinot gada procentu likmi, atsevišķās dalībvalstīs tiek ņemti vērā dažādi izmaksu faktori. Tādēļ šajā direktīvā būtu skaidri un vispusīgi jānosaka kredīta kopējās izmaksas patērētājam.
- (44) Lai nodrošinātu tirgus pārskatāmību un stabilitāti, un kamēr nav veikta tālāka saskaņošana, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir atbilstīgi pasākumi kreditoru regulēšanai vai uzraudzībai.

- (45) Šajā direktīvā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Jo īpaši šās direktīvas mērķis ir nodrošināt, ka pilnībā tiek ievēroti noteikumi par personas datu aizsardzību, tiesībām uz īpašumu, nediskrimināciju, ģimenes un profesionālās dzīves aizsardzību un patērētāju aizsardzību saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.
- (46) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi - proti, kopīgu noteikumu izveide attiecībā uz dažiem dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu aspektiem par patēriņa kredītu - nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un to, ka tādēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (47) Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts noteikumu, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pārkāpumiem, un jānodrošina to īstenošana. Kaut gan sankciju izvēle paliek dalībvalstu ziņā, paredzētajām sankcijām vajadzētu būt efektīvām, samērīgām un preventīvām.
- (48) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību¹.

¹ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 2000, 22.7.2006., 11. lpp.).

- (49) Jo īpaši Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt papildu pieņēmumus gada procentu likmes aprēķināšanai. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.
- (50) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹ dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Kopienas interesēs izstrādāt savas tabulas, kur pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas.
- (51) Attiecīgi, ņemot vērā grozījumu skaitu, ko patērīna kredīta nozares attīstības dēļ un Kopienas tiesību aktu skaidrības labad vajag izdarīt Direktīvā 87/102/EEK, minētā direktīva būtu jāatceļ un jāaizstāj ar šo direktīvu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

¹ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Šās direktīvas mērķis ir saskaņot dažus dalībvalstu normatīvo aktu un administratīvo procedūru aspektus saistībā ar līgumiem, kas attiecas uz patēriņa kredītu.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro kredītlīgumiem.
2. Šo direktīvu nepiemēro:
 - a) kredītlīgumiem, kas ir nodrošināti ar hipotēku vai citu pielīdzināmu nodrošinājumu, ko parasti izmanto dalībvalstī attiecībā uz nekustamo īpašumu, vai kas ir nodrošināti ar tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu;
 - b) kredītlīgumiem, kuru mērķis ir iegūt vai saglabāt īpašumtiesības uz zemi vai esošu vai plānotu ēku;

- c) kredītliģumiem, kuru kredīta kopsumma ir mazāka par EUR 200 vai lielāka par EUR 75 000;
- d) tādiem nomas vai līzinga liģumiem, ar kuriem neuzliek ne saistības iegādāties liģumā paredzēto preci, ne arī ar citu atsevišķu liģumu; uzskata, ka šādas saistības pastāv, ja kreditors par to nolemj vienpersoniski;
- e) kredītliģumiem, ja kredītu piešķir kā pārtēriņa iespēju un ja tas ir jāatmaksā viena mēneša laikā;
- f) kredītliģumiem, kuros nav paredzēti ne procenti, ne citas maksas, un kredītliģumiem, kuros paredzēts, ka kredīts jāatmaksā trīs mēnešu laikā un par kuriem tiek prasīta neievērojama samaksa;
- g) kredītliģumiem, ja kredītu piešķir darba devējs kā papildu darbību darba ņēmējiem bez procentiem, vai ar gada procentu likmēm, kas ir zemākas par tirgū pārsvarā pastāvošajām likmēm un kuras parasti plašai sabiedrībai nepiedāvā;

- h) kredītlīgumiem, kurus noslēdz ar ieguldījumu sabiedrībām, kā definēts 4. panta 1. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem¹, vai ar kredītiestādēm, kā definēts Direktīvas 2006/48/EK 4. pantā, nolūkā dot iespēju ieguldītājam veikt darījumu attiecībā uz vienu vai vairākiem instrumentiem, kas uzskaitīti Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļā, ja ieguldījumu sabiedrība vai kredītiestāde, kas piešķir kredītu, ir iesaistīta šādā darījumā;
- i) kredītlīgumiem, kas ir tiesā vai citā valsts iestādē panākta izlīguma rezultāts;
- j) kredītlīgumiem, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas;
- k) kredītlīgumiem, kurus noslēdzot, patērētājam kreditora glabāšanā kā nodrošinājums jānodod kāds priekšmets, un patērētāja atbildība ir strikti ierobežota tikai ar šo iekļāto priekšmetu;
- l) kredītlīgumiem, kuri saistīti ar aizdevumiem, kurus atbilstīgi tiesību aktos paredzētiem nosacījumiem vispārējo interešu labā piešķir ierobežotam klientu lokam, ar procentu likmēm, kas zemākas nekā tirgū pārsvarā pastāvošās likmes, vai bez procentiem, vai atbilstīgi citiem noteikumiem, kas būtu patērētājam izdevīgāki nekā tirgū pārsvarā izmantotie noteikumi, un ar likmēm, kas nav augstākas par tirgū pārsvarā pastāvošajām likmēm.

¹ OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/44/EK (OV L 247, 21.9.2007., 1. lpp.).

3. Tādu kredītīgumu gadījumā, ja kredītu piešķir kā pārtēriņa iespēju un ja tas ir jāatmaksā pēc pieprasījuma vai trīs mēnešu laikā, piemēro tikai 1. līdz 3. pantu, 4. panta 1. punktu, 4. panta 2. punkta a) līdz c) apakšpunktu, 4. panta 4. punktu, 6. līdz 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 10. panta 4. punktu, 10. panta 5. punktu, 12. pantu, 15. pantu, 17. pantu un 19. līdz 32. pantu.
4. Attiecībā uz kredītīgumiem pārsniegšanas formā piemēro tikai 1. līdz 3., 18., 20. un 22. līdz 32. pantu.
5. Dalībvalstis var noteikt, ka tikai 1. līdz 4. pantu, 6., 7. un 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 10. panta 2. punkta a) līdz h) un l) apakšpunktu, 10. panta 4. punktu un 11., 13. un 16. līdz 32. pantu piemēro kredītīgumiem, ko noslēgušas organizācijas, kas:
 - a) ir izveidotas to biedru savstarpējam labumam;
 - b) gūst peļņu vienīgi saviem biedriem;
 - c) darbojas sociāla mērķa labā atbilstīgi valsts tiesību aktu prasībām;
 - d) saņem un pārvalda ietaupījumus, kā arī sniedz kredīta iespēju tikai saviem biedriem; kā arī
 - e) nodrošina kredītu, pamatojoties uz gada procentu likmi, kas ir zemāka par tirgū pārsvarā pastāvošo likmi vai arī uz kuru attiecas valsts tiesību aktos noteiktā maksimālā robeža;

un kurā dalība ir iespējama tikai personām, kas dzīvo vai strādā konkrētā vietā, vai konkrēta darba devēja darbiniekiem un pensionētiem darbiniekiem, vai personām, kas atbilst citiem kritērijiem, kuri noteikti valsts tiesību aktos kā pamats tam, ka pastāv kopīga saikne starp biedriem.

Dalībvalstis var neattiecināt šīs direktīvas piemērošanu uz kredītlīgumiem, ko noslēgušas šādas organizācijas, ja visu organizācijas noslēgto spēkā esošo kredītlīgumu kopējā vērtība ir neievērojama attiecībā pret visu spēkā esošo kredītlīgumu kopējo vērtību tajā dalībvalstī, kurā ir organizācijas mītne, un visu šādu organizāciju noslēgto spēkā esošo kredītlīgumu kopējā vērtība dalībvalstī nepārsniedz 1% no visu konkrētajā dalībvalstī noslēgto spēkā esošo kredītlīgumu kopējās vērtības.

Dalībvalstis katru gadu pārskata, vai šāda atbrīvojuma piemērošanas nosacījumi joprojām ir spēkā un veic pasākumus, lai liegtu atbrīvojumu, ja tās uzskata, ka nosacījumi vairs netiek ievēroti.

6. Dalībvalstis var noteikt, ka tikai 1. līdz 4. pantu, 6., 7., 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 10. panta 2. punkta a) līdz i) apakšpunktu, l) un r) apakšpunktu, 10. panta 4. punktu, 11., 13., 16. pantu un 18. līdz 32. pantu piemēro kredītlīgumiem, kuros paredzēts, ka kreditors un patērētājs vienojas par kārtību saistībā ar atliktiem maksājumiem vai atmaksas metodēm, ja patērētājs jau nav izpildījis sākotnējā kredītlīguma saistības, ja:
 - a) šāda kārtība, visticamāk, novērstu iespējamus tiesas procesus par šādu saistību neizpildi, un

- b) uz patērētāju tādēļ neattiektos mazāk izdevīgi noteikumi, nekā tie, kas noteikti sākotnējā kredītīgumā.

Tomēr, ja uz kredītīgumu attiecas 3. punkta darbības joma, piemēro tikai minētā punkta noteikumus.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) "patērētājs" ir fiziska persona, kura darījumos, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar šīs personas amatu, nodarbošanos vai profesiju;
- b) "kreditors" ir fiziska vai juridiska persona, kas piešķir vai apsola piešķirt kredītu saskaņā ar savu amatu, nodarbošanos vai profesiju;
- c) "kredītīgums" ir līgums, ar ko kreditors piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā; izņemot līgumus par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai tāda paša veida preču piegādi, ja patērētājs maksā par šādiem pakalpojumiem vai precēm līguma noteikumu darbības laikā, maksājot pa daļām;
- d) "pārtēriņa iespēja" ir kredītīgums, kurā skaidri noteikts, ka kreditors patērētājam piešķir iespēju izmantot līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja norēķinu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu;

- e) "pārsniegšana" nozīmē, ka kreditors apzināti neiebilstot atļauj, ka patērētājs izmanto līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja norēķinu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu vai nolīgto pārtēriņa iespēju;
- f) "kredīta starpnieks" ir fiziska vai juridiska persona, kas nedarbojas kā kreditors un, veicot savus darījumus, uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību par maksu, kas var būt naudas veidā vai jebkādā citā finansiālas atbildības veidā, par ko noslēgta vienošanās:
- i) iesniedz vai piedāvā kredītņēmumus patērētājiem;
 - ii) palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus attiecībā uz kredītņēmumiem, kas nav minēti i) apakšpunktā, vai
 - iii) kreditora vārdā slēdz kredītņēmumus ar patērētājiem;
- g) "kredīta kopējās izmaksas patērētājam" ir visas izmaksas, tostarp procenti, komisijas nauda, nodokļi un jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītņēmumu un kas ir kreditoram zināmi, izņemot notāra izmaksas; iekļauj arī izmaksas, kas saistītas ar papildu pakalpojumiem saistībā ar kredītņēmumu, jo īpaši apdrošināšanas prēmijas, ja turklāt pakalpojumu līguma noslēgšana ir obligāts priekšnoteikums, vai nu lai vispār saņemtu kredītu vai lai to saņemtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem;
- h) "kopējā summa, kas jāmaksā patērētājam" ir kopējā kredīta kopsumma un kredīta kopējās izmaksas patērētājam;

- i) "gada procentu likme" ir kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kas ir izteiktas ikgadējos procentos no kredīta kopsummas, attiecīgajā gadījumā iekļaujot izmaksas atbilstīgi 19. panta 2. punktam;
- j) "aizņēmuma likme" ir procentu likme, kas izteikta kā fiksēti vai mainīgi procenti, ko katru gadu piemēro izņemtajai kredīta summai;
- k) "fiksētā aizņēmuma likme" nozīmē to, ka kreditors un patērētājs kredītīgumā attiecībā uz visu kredītīguma darbības periodu vienojas par vienu aizņēmuma likmi vai par vairākām aizņēmuma likmēm atsevišķiem periodiem, izmantojot vienīgi konkrēti fiksētus likmes procentus. Ja kredītīgumā nav noteiktas visas aizņēmuma likmes, aizņēmuma likmi uzskata par fiksētu tikai attiecībā uz to laikposmu, kuram aizņēmuma likme ir noteikta ar konkrēti fiksētiem likmes procentiem, kas saskaņoti, slēdzot kredītīgumu;
- l) "kredīta kopsumma" ir maksimālā kopsumma, kas pieejama saskaņā ar kredītīgumu;
- m) "pastāvīgs informācijas nesējs" ir jebkurš instruments, kas dod iespēju patērētājam uzglabāt informāciju, kas adresēta personīgi viņam, tā, lai tā būtu pieejama turpmākai atsaucei par laika posmu, kurš atbilst informācijas mērķiem un kurš ļauj neizmainītā veidā pavairot uzglabāto informāciju;

- n) "saistīts kredītņēmums" ir tāds kredītņēmums, saskaņā ar kuru:
- i) attiecīgais kredītņēmums paredzēts vienīgi, lai finansētu līgumu par konkrētu preču piegādi vai konkrēta pakalpojuma sniegšanu un
 - ii) šie abi līgumi objektīvā skatījumā veido komerciālu vienību; uzskata, ka pastāv komerciāla vienība, ja piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs pats finansē kredītu patērētājam vai, ja to finansē trešā persona, ja kreditors izmanto piegādātāja vai pakalpojuma sniedzēja pakalpojumus saistībā ar kredītņēmuma noslēgšanu vai sagatavošanu vai, ja konkrētās preces vai konkrēta pakalpojuma sniegšana nepārprotami paredzēta kredītņēmumā.

II NODAĻA

INFORMĀCIJA UN PRAKSE PIRMS KREDĪTLĪGUMA NOSLĒGŠANAS

4. pants

Standartinformācija, ko iekļauj reklāmā

1. Jebkurā reklāmā par kredītliģumiem, kurā norāda procentu likmi vai jebkādu skaitļus saistībā ar kredīta izmaksām patērētājam, iekļauj standartinformāciju saskaņā ar šo pantu.

Šis pienākums nav spēkā, ja valsts tiesību aktos noteikts, ka reklāmā par kredītliģumiem, kurā nav norādījumu par procentu likmi vai jebkādiem skaitļiem, kas attiecas uz jebkurām citām izmaksām pirmā apakšpunkta izpratnē, kas patērētājam jāmaksā par kredītu, jānorāda gada procentu likme.

2. Standartinformācijā skaidrā, lakoniskā un viegli uztveramā veidā ar uzskatāma piemēra palīdzību norāda:
- a) aizņēmuma likmi - fiksētu, mainīgu vai abas, kā arī informāciju par jebkurām piemērojamām izmaksām, kas iekļautas kredīta kopējās izmaksās patērētājam;
 - b) kredīta kopējo summu;
 - c) gada procentu likmi; 2. panta 3. punktā minētā veida kredītīgumu gadījumā dalībvalstis var nolemt, ka gada procentu likmi nenorāda;
 - d) attiecīgos gadījumos - kredītīguma darbības termiņu;
 - e) ja kredīts ir atlikta maksājuma veidā par konkrētām precēm vai pakalpojumiem – cenu naudas izteiksmē un jebkāda avansa maksājuma summu; kā arī
 - f) attiecīgos gadījumos — kopējo summu, kas jāmaksā patērētājam un maksājumu apjomu.
3. Ja, lai vispār iegūtu kredītu vai lai to iegūtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem, ir obligāti jāuzņemas saistības noslēgt līgumu par papildpakalpojumiem saistībā ar kredītīgumu, it īpaši – obligāta apdrošināšana, un ja minēto pakalpojumu izmaksas nevar noteikt iepriekš, pienākumu uzņemties šo pakalpojumu piemin skaidrā, lakoniskā un viegli uztveramā veidā, reizē minot arī gada procentu likmi.
4. Šis pants neskar Direktīvu 2005/29/EK.

5. pants

Informācija, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas

1. Laikus pirms patērētājs ir uzņēmies kredītliģuma vai piedāvājuma saistības, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, uz patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai slēgt kredītliģumu. Šādu informāciju papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, sniedz atbilstīgi II pielikumā minētajai Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijai. Uzskata, ka kreditors ir izpildījis informēšanas prasības atbilstīgi šim punktam un Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 1. un 2. punktam, ja viņš ir sniedzis Eiropas patēriņa kredīta standartinformāciju.

Attiecīgajā informācijā norāda:

- a) kredīta veidu;
- b) kreditora identitāti un ģeogrāfisko adresi un attiecīgi iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;
- c) kredīta kopsummu un izņemšanas noteikumiem;
- d) kredītliģuma darbības termiņu;

- e) ja tas ir kredīts atlikta maksājuma veidā par konkrētu preci vai pakalpojumu vai, ja tas ir saistītais kredītīgums, minēto preci vai pakalpojumu un tā cenu naudas izteiksmē;
- f) aizņēmuma likmi, noteikumus, ar ko nosaka aizņēmuma likmes piemērošanu un – attiecīgā gadījumā – standarta procentu likmi, ko piemēro sākotnējai aizņēmuma likmei, kā arī aizņēmuma likmes maiņas periodiem, noteikumiem un procedūrām; ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes – minēto informāciju par visām piemērojamām likmēm;
- g) gada procentu likmi un kopējām summām, kas patērētājam jāmaksā, ar uzskatāma piemēra palīdzību, uzrādot visus likmes aprēķinam izmantotos pieņēmumus; ja patērētājs informējis kreditoru par vēlamā kredīta vienu vai vairākiem komponentiem, piemēram, kredītīguma ilgumu un kopsummu, kreditors šos komponentus ņem vērā; ja kredītīgumā ir paredzēti dažādi kredīta izņemšanas veidi ar dažādām maksām vai aizņēmuma likmēm un kreditors izmanto I pielikuma II daļas b) punktā noteikto pieņēmumu, tas norāda, ka tad, ja šā veida kredītīgumam izmantos citus izņemšanas mehānismus, tiks piemērotas augstākas gada procentu likmes;
- h) patērētājam veicamo maksājumu summu, skaitu un biežumu un – attiecīgā gadījumā – kārtību, kādā maksājumus novirzīs dažādu nesamaksāto maksājumu samaksai, kuriem piemēro dažādas aizņēmuma likmes;

- i) attiecīgā gadījumā – viena vai vairāku kontu uzturēšanas izmaksas, lai reģistrētu gan maksājumu operācijas, gan kredīta izņemšanas operācijas, ja vien konta atvēršana nav fakultatīva, norēķinu līdzekļa izmaksas gan maksājumu operācijām, gan izņemšanai un jebkurām citām izmaksām, kas saistītas ar kredītliģumu un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šīs izmaksas var mainīt;
- j) attiecīgā gadījumā – notāra izmaksu esamību, ko apmaksā patērētājs, slēdzot kredītliģumu;
- k) pienākumu izmantot papildpakalpojumus saistībā ar kredītliģumu, jo īpaši apdrošināšanu, ja kredīta iegūšanai vai izsludināto noteikumu un nosacījumu iegūšanai obligāti jāslēdz liģums par šo pakalpojumu;
- l) procentus, ko piemēro maksājumu kavējumu gadījumā, un procedūru to koriģēšanai, un – attiecīgā gadījumā – maksu par saistību nepildīšanu;
- m) brīdinājumu par neizdarītu maksājumu sekām;
- n) attiecīgā gadījumā – nepieciešamos galvojumus;
- o) to, vai pastāv vai nepastāv tiesības atteikties no liģuma;
- p) tiesības uz pirmstermiņa atmaksu un, vajadzības gadījumā, informāciju par kreditora tiesībām uz kompensāciju un to, kā šādu kompensāciju nosaka saskaņā ar 16. pantu;

- q) patērētāja tiesības nekavējoties un bez maksas saskaņā ar 9. panta 2. punktu tikt informētam par rezultātu pēc meklēšanas datu bāzē, lai novērtētu kredībspēju;
- r) patērētāja tiesības pēc pieprasījuma bez maksas saņemt kredītlīguma projekta kopiju. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas noslēgt kredītlīgumu ar patērētāju, un
- s) attiecīgā gadījumā – laikposmu, kurā pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija kreditoram ir saistoša.

Jebkuru citu informāciju, ko kreditors var sniegt patērētājam, iekļauj atsevišķā dokumentā, ko var pievienot Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapai.

2. Tomēr, ja tiek izmantota balss telefonija, kā noteikts Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 3. punktā, galveno finanšu pakalpojumu raksturlielumu apraksts, kas jāsniedz atbilstīgi minētās direktīvas 3. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam, ietver vismaz tās pozīcijas, kas minētas šā panta 1. punkta c), d), e), f) un h) apakšpunktā, un gada procentu likmi ar uzskatāma piemēra palīdzību un kopējās patērētājam maksājamās summas.

3. Ja līgums pēc patērētāja lūguma noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekli, kas nedod iespēju sniegt informāciju atbilstīgi 1. punktam, jo īpaši 2. punktā minētajā gadījumā, kreditors, izmantojot Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapu, uzreiz pēc kredītlīguma noslēgšanas nodrošina patērētāju ar pilnīgu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.
4. Papildus Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijai patērētājam pēc pieprasījuma bez maksas izsniedz kredītlīguma projekta kopiju. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas noslēgt kredītlīgumu ar patērētāju.
5. Attiecībā uz kredītlīgumiem, saskaņā ar kuriem patērētāja veiktos maksājumus tūlīt nenovirza kredīta kopsummas atbilstīgai amortizācijai, bet izmanto kapitāla uzkrāšanai tādos laika periodos un ar tādiem noteikumiem, kas iekļauti kredītlīgumā vai papildlīgumā, informācijā, kura saskaņā ar 1. punkta prasībām sniedzama pirms līguma noslēgšanas, ietver skaidru un lakonisku norādi, ka šādi kredītlīgumi negarantē kredīta kopsummas atmaksu saskaņā ar kredītlīgumu, ja vien šāda garantija netiek dota.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditori un – attiecīgā gadījumā – kredīta starpnieki sniedz atbilstīgus izskaidrojumus patērētājam, lai patērētājs varētu novērtēt, vai piedāvātais kredītlīgums ir pielāgots viņa vajadzībām un finansiālajai situācijai, attiecīgā gadījumā izskaidrojot informāciju, kas pirms līguma noslēgšanas sniedzama saskaņā ar 1. punktu, kā arī piedāvāto produktu būtiskākos raksturlielumus un konkrētās sekas, kādas tie varētu izraisīt patērētājam, tostarp sekas gadījumā, ja patērētājs nepildītu maksājumu saistības. Dalībvalstis palīdzības sniegšanas veidu un apjomu, kā arī palīdzības sniedzēju var pielāgot tās situācijas īpašajiem apstākļiem, kādā kredītlīgums tiek piedāvāts, un kam tas tiek piedāvāts, kā arī piedāvātajam kredīta veidam.

6. pants

*Prasības pirms līguma noslēgšanas sniedzamajai informācijai
attiecībā uz dažiem kredītlīgumiem pārtēriņa iespējas veidā
un attiecībā uz dažiem īpašiem kredītlīgumiem*

1. Laikus pirms patērētājs ir uzņēmies kredītlīguma vai piedāvājuma saistības attiecībā uz 2. panta 3., 5. vai 6. punktā minētajiem kredītlīgumiem, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu, vai noslēgt kredītlīgumu.

Attiecīgajā informācijā norāda:

- a) kredīta veidu;
- b) kreditora identitāti un ģeogrāfisko adresi, kā arī, attiecīgos gadījumos, iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;
- c) kredīta kopējo summu;
- d) kredītņēmuma darbības termiņu;
- e) aizņēmuma likmi, šīs likmes piemērošanas noteikumus, indeksācijas vai standarta procentu likmi, ko piemēro sākotnējai aizņēmuma likmei, no kredītņēmuma noslēgšanas brīža piemērojamos maksājumus un – attiecīgā gadījumā – nosacījumus, ar kādiem šos maksājumus var grozīt;
- f) gada procentu likmi, ar uzskatāmu piemēru palīdzību uzrādot visus minētās likmes aprēķinam izmantotos pieņēmumus;
- g) noteikumus un procedūru kredītņēmuma izbeigšanai;
- h) kredītņēmumiem, kas minēti 2. panta 3. punktā – attiecīgā gadījumā – norādi, ka patērētājam jebkurā laikā pēc pieprasījuma var lūgt atmaksāt kredīta summu pilnā apjomā;
- i) procentus maksājumu kavējumu gadījumā un procedūru to koriģēšanai, un attiecīgā gadījumā, maksu par saistību nepildīšanu;

- j) patērētāja tiesības nekavējoties un bez maksas tikt informētam par rezultātu pēc meklēšanas datu bāzē, lai novērtētu kredītspēju, saskaņā ar 9. panta 2. punktu;
- k) saistībā ar kredītliģumiem saskaņā ar 2. panta 3. punktu - informāciju par izmaksām, kas piemērojamas, sākot ar liģuma nosliģšanu, un attiecīgā gadījumā par to, ar kādiem nosacījumiem šīs izmaksas var mainīt;
- l) attiecīgā gadījumā – laikposmu, kurā pirms liģuma slēģšanas sniegtā informācija kreditoram ir saistoša.

Šādu informāciju sagatavo papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, un visa informācija ir vienādi labi saskatāma. To var sniegt atbilstīgi III pielikumā iekļautajai Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapai. Uzskata, ka kreditors ir izpildījis informēšanas prasības atbilstīgi šim punktam un Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 1. un 2. punktam, ja viņš ir sniedzis Eiropas patēriņa kredīta informāciju.

- 2. Direktīvas 2. panta 3. punktā minētā veida kredītliģumu gadījumā dalībvalstis var nolemt, ka ikgadējo gada procentu likmi nenorāda.
- 3. Attiecībā uz kredītliģumiem, kas minēti 2. panta 5. un 6. pantā, informācija, ko patērētājam sniedz saskaņā ar šā panta 1. punktu, ietver arī:
 - a) patērētājam veicamo maksājamo summu, skaitu un biežumu un – attiecīgā gadījumā – kārtību, kādā maksājumus novirzīs dažādu nesamaksāto maksājumu samaksai, kuriem piemēro dažādas aizņēmuma likmes; kā arī

- b) tiesības uz pirmstermiņa atmaksu un, vajadzības gadījumā, informāciju par kreditora tiesībām uz kompensāciju un to, kā šādu kompensāciju nosaka;

Tomēr, ja uz kredītņēmumu attiecas 2. panta 3. punkta darbības joma, piemēro tikai šā panta 1. punktā paredzētos noteikumus.

4. Tomēr, ja tiek izmantota balss telefonija un ja patērētājs lūdz tūlītēju pārtēriņa iespējas pieejamību, galveno finanšu pakalpojumu raksturlielumu aprakstā iekļauj vismaz 1. punkta c), e), f) un h) apakšpunktos paredzēto. Turklāt 3. punktā paredzētajos kredītņēmumos galveno raksturlielumu sarakstā iekļauj kredītņēmuma darbības termiņu.
5. Neskarot 2. panta 2. punkta e) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, dalībvalstis piemēro vismaz šā panta 4. punkta pirmo teikumu kredītņēmumiem, ja kredītu piešķir kā pārtēriņa iespēju un ja tas ir jāatmaksā viena mēneša laikā.
6. Pēc pieprasījuma patērētājs papildus šā panta 1. līdz 4. punktā minētajai informācijai bez maksas saņem kredītņēmuma projekta kopiju ar līguma noslēgšanas informāciju saskaņā ar 10. pantu, ciktāl tas ir piemērojams. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas noslēgt kredītņēmumu ar patērētāju.

7. Ja līgums ir noslēgts pēc patērētāja lūguma, izmantojot distances saziņas līdzekli, kas nedod iespēju sniegt informāciju atbilstīgi 1. un 3. punktam, tostarp 4. punktā minētajos gadījumos, kreditors uzreiz pēc kredītlīguma noslēgšanas pilda savas saistības, kas izklāstītas 1. un 3. punktā, sniedzot informāciju par līgumu atbilstīgi 10. pantam, ciktāl tas ir piemērojams.

7. pants

Atbrīvojumi no prasībām attiecībā uz informāciju,

kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas

Šās direktīvas 5. un 6. pants neattiecas uz preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kas rīkojas kā kredīta palīgstarpmieki. Tas neskar kreditora pienākumu nodrošināt, lai patērētājs saņemtu minētajos pantos norādīto informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.

8. pants

Pienākums novērtēt patērētāja kredīspēju

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pirms kredītlīguma noslēgšanas kreditors novērtē patērētāja kredīspēju, pamatojoties uz pietiekamu informāciju, kas attiecīgā gadījumā iegūta no patērētāja, un, ja nepieciešams, uz ziņām, kas iegūtas no attiecīgās datu bāzes. Dalībvalstis, kurās tiesību akti paredz, ka kreditori novērtē patērētāju kredīspēju, pamatojoties uz ziņām, kas iegūtas no attiecīgās datu bāzes, var saglabāt šo prasību.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad puses vienojas mainīt kredīta kopsummu pēc kredītīguma noslēgšanas, kreditors pirms būtiskas kredīta kopsummas palielināšanas atjaunina viņa rīcībā esošo finanšu informāciju par patērētāju un novērtē patērētāja kredītspēju.

III NODAĻA

PIEEJA DATU BĀZEI

9. pants

Pieeja datu bāzei

1. Pārrobežu kredītu gadījumā katra dalībvalsts nodrošina citu dalībvalstu kreditoriem pieeju attiecīgajā dalībvalstī izmantotajām datu bāzēm, lai novērtētu patērētāju kredītspēju. Pieejas nosacījumiem ir jābūt nediskriminējošiem.
2. Ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar datu bāzē iegūtām ziņām, kreditors nekavējoties un bez maksas informē patērētāju par rezultātiem, ko devusi datu bāzes izmantošana, un ziņas par izmantoto datu bāzi.
3. Šo informāciju sniedz, ja vien tās sniegšana nav aizliegta ar citiem Kopienas tiesību aktiem vai nav pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības interesēm.

4. Šis pants neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti¹.

IV NODAĻA

INFORMĀCIJA UN TIESĪBAS SAISTĪBĀ AR KREDĪTLĪGUMIEM

10. pants

Kredītlīgumos iekļaujamā informācija

1. Kredītlīgumus sagatavo papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.
- Visas līgumslēdzējas puses saņem kredītlīguma eksemplāru. Šis pants neskar nekādus valsts noteikumus attiecībā uz kredītlīgumu noslēgšanas spēkā esamību, kas atbilst Kopienas tiesību aktiem.
2. Kredītlīgumā skaidri un lakoniski norāda:
- a) kredīta veidu;

¹ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

- b) līgumslēdzēju pušu identitāti un ģeogrāfiskās adreses, kā arī – attiecīgā gadījumā – iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;
- c) kredītliguma darbības termiņu;
- d) kredīta kopsummu un kredīta izņemšanas noteikumus;
- e) ja tas ir kredīts atlikta maksājuma veidā par konkrētu precī vai pakalpojumu, vai saistītu kredītligumu gadījumā — šo precī vai pakalpojumu un tā cenu naudas izteiksmē;
- f) aizņēmuma likmi, šīs likmes – attiecīgos gadījumos – indeksācijas vai standarta procentu likmi, kas piemērojama sākotnējai aizņēmuma likmei, kā arī aizņēmuma likmes maiņas periodus, noteikumus un procedūras. Ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes – minēto informāciju par visām piemērojamām likmēm;
- g) gada procentu likmi un kopējo patērētāja maksājamo summu, kas aprēķināta kredītliguma noslēgšanas brīdī; min visus pieņēmumus, kas izmantoti minētās likmes aprēķinam;
- h) patērētāja veicamo maksājamo apjomu, skaitu un biežumu un – attiecīgā gadījumā – kārtību, kādā maksājumus novirzīs dažādu nesamaksāto maksājumu samaksai, kuriem piemēro dažādas aizņēmuma likmes;

- i) tāda kredītīguma gadījumā, kurā ir noteikta kapitāla atmaksa noteiktā termiņā, patērētāja tiesības jebkurā brīdī kredītīguma darbības laikā pēc pieprasījuma un bez maksas saņemt konta izrakstu ar amortizācijas tabulu.

Amortizācijas tabulā norāda veicamos maksājumus un šādu summu maksāšanas periodus un noteikumus; tabulā ietver katra kredīta atmaksas maksājuma atšifrējumu, lai būtu redzama kapitāla amortizācija, procenti, kas aprēķināti, pamatojoties uz aizņēmuma likmi, un – attiecīgā gadījumā – papildu izmaksas; ja procentu likme nav fiksēta vai, ja saskaņā ar kredītīgumu var mainīt papildu izmaksas, amortizācijas tabulā skaidri un lakoniski min faktu, ka tabulas dati ir derīgi tikai līdz nākamajai aizņēmuma likmes maiņai vai saskaņā ar kredītīgumu veiktajai papildu izmaksu maiņai;

- j) ja veicama maksu un procentu apmaksā, neatmaksājot kapitālu – izrakstu, kurā norādīti maksājamās aizņēmuma likmes un saistīto atkārtoto un vienreizējo maksu laika periodi un noteikumi;
- k) attiecīgā gadījumā – maksu par viena vai vairāku kontu uzturēšanu, norādot gan maksājumu operācijas, gan kredīta izņemšanas operācijas, ja vien konta atvēršana nav fakultatīva, kopā ar maksu par norēķinu līdzekli gan maksājumu operācijām, gan kredīta izņemšanas operācijām un jebkādām citām maksām, kas saistītas ar kredītīgumu un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šīs maksas var mainīt;

- l) procentu likmi maksājumu kavējumu gadījumā, kāda tā piemērojama kredītliguma noslēgšanas brīdī, un procedūru tās koriģēšanai, un – attiecīgā gadījumā – jebkādu maksu par saistību nepildīšanu;
- m) brīdinājumu par iztrūkstošu maksājumu sekām;
- n) attiecīgā gadījumā – norādi, ka jāmaksā notāra nodeva;
- o) vajadzīgos galvojumus un apdrošināšanu, ja nepieciešams;
- p) informāciju par to, vai pastāv vai nepastāv tiesības atteikties no līguma, laika periodu, kurā var izmantot atteikšanās tiesības, un citus minēto tiesību izmantošanas nosacījumus, tostarp informāciju par patērētāja pienākumu samaksāt izmantoto kapitālu un procentus saskaņā ar 14. panta 3. punkta b) apakšpunktu, kā arī maksājamo procentu apjomu dienā;
- q) informāciju par tiesībām, kas paredzētas 15. pantā, kā arī šo tiesību izmantošanas nosacījumus;
- r) informāciju par tiesībām uz pirmstermiņa atmaksu, par pirmstermiņa atmaksas procedūru, kā arī – attiecīgā gadījumā – informāciju par kreditora tiesībām uz kompensāciju un veidu, kā tādu kompensāciju nosaka;
- s) procedūru, kas jāpiemēro, izmantojot tiesības izbeigt kredītligumu;

- t) informāciju par to, vai pastāv ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisms patērētājam, un, ja pastāv, tad metodes, kā to izmantot;
 - u) attiecīgā gadījumā – citus līguma noteikumus un nosacījumus;
 - v) attiecīgā gadījumā – kompetentās uzraudzības iestādes nosaukumu un adresi.
3. Šā panta 2. punkta i) apakšpunktā minētajā gadījumā kreditors jebkurā brīdī kredītņēmuma darbības laikā bez maksas izsniedz patērētājam konta izrakstu amortizācijas tabulas veidā.
4. Attiecībā uz kredītņēmumiem, saskaņā ar kuriem patērētāja veiktās iemaksas nenovirza tūlītējai atbilstīgai kredīta kopsummas atmaksai, bet izmanto kapitāla uzkrāšanai tādos laika periodos un ar tādiem noteikumiem, kas iekļauti kredītņēmumā vai papildlīgumā, 2. punktā noteiktā sniedzamā informācija ietver skaidru un lakonisku norādi, ka šādi kredītņēmumi negarantē saskaņā ar kredītņēmumu izsniegtā kredīta kopsummas atmaksu, ja vien šāda garantija netiek dota.
5. Ja ir **kredītņēmums** pārtēriņa iespēju veidā saskaņā ar 2. panta 3. punktu, skaidri un lakoniski norāda:
- a) kredīta veidu;
 - b) līguma pušu identitāti un adreses, kā arī, attiecīgā gadījumā, iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un adresi;

- c) kredītlīguma darbības termiņu;
- d) kredīta kopsummu un izmantošanas nosacījumus;
- e) aizņēmuma likmi, aizņēmuma likmes piemērošanas nosacījumus un, ja tādi ir, rādītājus un etalona procentu likmes, kas attiecas uz sākotnējo aizņēmuma likmi, ka arī periodus, nosacījumus un procedūru aizņēmuma likmes mainīšanai; un, ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes — iepriekš minēto informāciju par visām piemērojamām likmēm;
- f) faktiskā gada procentu likme un kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kas aprēķinātas kredītlīguma noslēgšanas brīdī; min visus pieņēmumus, kas izmantoti minētās likmes aprēķinam atbilstīgi 19. panta 2. punktam saistībā ar 3. panta g) un i) punktu; dalībvalstis var nolemt, ka gada procentu likmi nenorāda;
- g) norāde, ka patērētājam jebkurā laikā pēc pieprasījuma var lūgt atmaksāt kredīta summu pilnā apjomā;
- h) nosacījumus, ar kādiem tiek īstenotas kredītlīguma atteikuma tiesības; kā arī
- i) informācija par maksām, kuras piemērojamas no šādu līgumu noslēgšanas brīža, un attiecīgos gadījumos, nosacījumus, saskaņā ar kuriem šīs maksas var mainīt.

11. pants

Informācija par aizņēmuma likmi

1. Attiecīgā gadījumā patērētāju informē par aizņēmuma likmes izmaiņām, pirms izmaiņas stājas spēkā, sniedzot informāciju papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju. Informācijā norāda maksājumu apjomu pēc jaunās aizņēmuma likmes stāšanās spēkā un, ja mainās maksājumu skaits vai biežums, informāciju par to.
2. Tomēr puses var kredītīgumā vienoties, ka 1. punktā minēto informāciju patērētājam sniedz periodiski, ja izmaiņas aizņēmuma likmē izriet no izmaiņām, kas notikušas standarta procentu likmē, un jauno standarta procentu likmi publisko, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, un informāciju par jauno standarta procentu likmi dara pieejamu arī kreditora telpās.

12. pants

Pienākumi attiecībā uz kredītīgumiem pārtēriņa veidā

1. Ja kredītīgums noslēgts par kredītu pārtēriņa veidā, patērētāju regulāri informē konta izrakstā papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, ietverot šādu informāciju:
 - a) precīzu laika periodu, uz kuru attiecas konta izraksts;

- b) izņemtā kredīta summas un izņemšanas datumus;
- c) atlikumu no iepriekšējā izraksta un tā datumu;
- d) jauno atlikumu;
- e) patērētāja veikto maksājumu datumus un summas;
- f) piemēroto aizņēmuma likmi;
- g) jebkādas piemērotās maksas;
- h) attiecīgā gadījumā – minimālo maksājamo summu.

2. Turklāt patērētājam papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, paziņo par aizņēmuma likmes vai maksājamo izmaksu palielināšanu, pirms izmaiņas stājas spēkā.

Tomēr puses kredītīgumā var vienoties, ka informāciju par aizņēmuma likmes izmaiņām sniedz 1. punktā paredzētajā kārtībā, ja izmaiņas aizņēmuma likmē izriet no izmaiņām, kas notikušas standarta procentu likmē, un jauno standarta procentu likmi publisko, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, un informāciju par jauno standarta procentu likmi dara pieejamu arī kreditora telpās.

13. pants
Beztermiņa kredītīgumi

1. Patērētājs drīkst saskaņā ar parasto kārtību bez maksas izbeigt beztermiņa kredītīgumu jebkurā laikā, ja vien puses nav vienojušās par paziņošanas termiņu. Šāds termiņš nedrīkst pārsniegt vienu mēnesi.

Ja par to panākta vienošanās kredītīgumā, kreditors drīkst saskaņā ar parasto kārtību izbeigt beztermiņa kredītīgumu, vismaz divus mēnešus iepriekš iesniedzot patērētājam paziņojumu, ko sagatavo papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.

2. Ja par to panākta vienošanās kredītīgumā, kreditors objektīvi pamatotu iemeslu dēļ drīkst pārtraukt patērētāja tiesības saņemt līdzekļus saskaņā ar beztermiņa kredītīgumu. Kreditors papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, informē patērētāju par šādu pārtraukšanu un par tās iemesliem, ja iespējams, pirms pārtraukšanas vai vismaz tūlīt pēc tās, ja vien šādas informācijas sniegšana nav aizliegta citos Kopienas tiesību aktos vai nav pretrunā ar sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības interesēm.

14. pants
Atteikuma tiesības

1. Patērētājs četrpadsmit kalendāro dienu laikā var atteikties no kredītīguma, nesniedzot nekādu pamatojumu.

Šo atteikuma termiņu sāk skaitīt:

- a) no kredītņēmuma noslēgšanas dienas vai
- b) no dienas, kad patērētājs saņem līguma noteikumus un nosacījumus, un informāciju saskaņā ar 10. pantu, ja šī diena ir vēlāk nekā šīs daļas a) apakšpunktā minētā diena.

2. Ja šis direktīvas spēkā stāšanās laikā valsts tiesību aktos attiecībā uz saistītiem kredītņēmumiem, kā tie definēti 3. panta n) punktā, jau noteikts, ka līdzekļus nevar izsniegt patērētājam, pirms nav pagājis noteikts termiņš, dalībvalstis var izņēmuma kārtā noteikt, ka šā panta 1. punktā minēto termiņu pēc patērētāja nepārprotami izteikta pieprasījuma var saīsināt, paredzot, ka tas ir tāds pats, kā šajā punktā minētais noteiktais termiņš.

3. Ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības, viņš:

- a) lai atteikums stātos spēkā pirms 1. punktā minētā termiņa beigām, par to paziņo kreditoram, atbilstīgi informācijai, ko kreditors sniedzis saskaņā ar 10. panta 2. punkta p) apakšpunktu, izmantojot līdzekļus, ko var pierādīt saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Uzska, ka termiņš ir ievērots, ja šo paziņojumu, ja tas ir papīra formā vai uz cita pastāvīga informācijas nesēja, kas ir kreditoram pieejams un sasniedzams, nosūta pirms termiņa beigām, un

- b) maksā kreditoram kapitālu un par šo kapitālu uzkrātos procentus no kredīta izņemšanas dienas līdz dienai, kad kapitāls atmaksāts, bez kavēšanās un ne vēlāk kā 30 kalendāra dienu laikā pēc paziņojuma par atteikumu nosūtīšanas kreditoram. Maksājamos procentus aprēķina, pamatojoties uz aizdevuma likmi, par ko noslēgta vienošanās. Atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā kreditoram nav tiesību uz jebkādu citu kompensāciju no patērētāja, izņemot kompensāciju par neatmaksājamām izmaksām, ko kreditors veicis valsts administrācijai.
4. Ja kreditors vai trešā puse saistībā ar kredītliģumu sniedz papildu pakalpojumu, pamatojoties uz liģumu starp trešo pusi un kreditoru, uz patērētāju vairs neattiecas papildu pakalpojums, ja patērētājs īsteno savas atteikuma tiesības saistībā ar kredītliģumu saskaņā ar šo pantu.
5. Ja patērētājam ir atteikuma tiesības saskaņā ar 1., 3. un 4. punktu, 6. un 7. pantu Direktīvā 2002/65/EK un 5. pantu Padomes Direktīvā 85/577/EEK (1985. gada 20. decembris) par patērētāja aizsardzību attiecībā uz liģumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām¹ nepiemēro.
6. Dalībvalstis var noteikt, ka šā panta 1. līdz 4. punkts neattiecas uz kredītliģumiem, kurus slēdzot, saskaņā ar tiesību aktiem jāizmanto notāra pakalpojumi, ja vien notārs apliecina, ka patērētāja tiesības tiek garantētas saskaņā ar 5. un 10. pantu.
7. Šis pants neskar jebkādus valstu tiesību aktu noteikumus, ar kuriem nosaka laikposmu, kurā liģuma izpildi nevar uzsākt.

¹ OV L 372, 31.12.1985., 31. lpp.

15. pants
Saistīti kredītņēmumi

1. Ja patērētājs, pamatojoties uz Kopienas tiesību aktiem, ir izmantojis atteikuma tiesības attiecībā uz preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas līgumu, uz viņu vairs neattiecas saistītais kredītņēmums.
2. Ja saistītajā kredītņēmumā minētās preces vai pakalpojumi nav piegādāti vai ir piegādāti tikai daļēji, vai arī tie neatbilst līgumam par preču vai pakalpojumu piegādi, patērētājam ir tiesības izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā pret kreditoru, ja patērētājs no piegādātāja nav varējis saņemt gandarījumu, kas tam pienākas saskaņā ar tiesību aktiem vai līgumu par preču vai pakalpojumu piegādi. Dalībvalstis nosaka to, cik lielā mērā un ar kādiem nosacījumiem šos tiesiskās aizsardzības līdzekļus var izmantot.
3. Šis pants neskar valstu noteikumus, saskaņā ar kuriem kreditors ir solidāri atbildīgs par jebkuru prasību, kāda patērētājam var būt pret piegādātāju, ja preču vai pakalpojumu iegāde no piegādātāja ir finansēta ar kredītņēmumu.

16. pants
Pirmstermiņa atmaksa

1. Patērētājam ir tiesības pilnīgi vai daļēji izpildīt savas kredītliģuma saistības jebkurā laikā. Šādos gadījumos viņam ir tiesības uz kredīta kopējo izmaksu samazinājumu, kas sastāv no procentiem un izmaksām liģuma atlikušajā termiņā.
2. Ja kredīts tiek atmaksāts pirms termiņa, kreditors ir tiesiģs saņemt godiģu un objektīvi pamatotu kompensāciju par iespējamām izmaksām, kas tieši saistītas ar kredīta atmaksu pirms termiņa ar nosacīģjumu, ka kredīts tiek atmaksāts pirms termiņa laika periodā, attiecībā uz kuru ir noteikta fiksēta aizņģmuma likme .

Šāda kompensācija nevar pārsniegt 1% no kredīta apģoma, kas ir atmaksāts pirms termiņa, ja laikposms starp pirmstermiņa atmaksu un kredītliģuma izbeigģanos, par ko panākta vienoģanās, pārsniedz vienu gadu. Ja šis laikposms nepārsniedz vienu gadu, kompensāciju var noteikt ne augstāku par 0,5% no kredīta apģoma, kas ir atmaksāts pirms termiņa.

3. Kompensāciju par pirmstermiņa atmaksu nepieprasa:
 - a) ja atmaksāģšana veikta saskaņā ar apģroģināģšanas liģumu, kas paredzģts kredīta atmaksāģšanas garantģģšanai;
 - b) pārtģriņa iespģjas gadīģjumā; vai
 - c) ja atmaksāģšana notiek laikposmā, attiecībā uz kuru nav noteikta fiksēta aizņģmuma likme.

4. Dalībvalstis var noteikt, ka:

- a) kreditors var pieprasīt šādu kompensāciju vienīgi ar nosacījumu, ja pirms termiņa atmaksātā summa pārsniedz valsts tiesību aktos noteikto robežlielumu. Šis robežlielums nav lielāks par EUR 10 000 jebkurā divpadsmit mēnešu periodā;
- b) kreditors izņēmuma kārtā var pieprasīt lielāku kompensāciju, ja tas var pierādīt, ka zaudējumi, ko tas cietis no pirmstermiņa atmaksas, pārsniedz saskaņā ar 2. punktu noteikto summu.

Ja kreditora pieprasītā kompensācija pārsniedz faktiski ciestos zaudējumus, patērētājs var pieprasīt atbilstošu samazinājumu.

Šādā gadījumā zaudējumus veido starpība starp sākotnēji nolīgto procentu likmi un procentu likmi, par kādu kreditors var aizdot pirms termiņa atmaksāto summu tirgū pirmstermiņa atmaksas veikšanas laikā, un to noteikšanā ņem vērā pirmstermiņa atmaksas ietekmi uz administratīvajām izmaksām.

5. Kompensācija nedrīkst pārsniegt procentu maksājumu summu, ko patērētājs būtu samaksājis laikā starp pirmstermiņa atmaksu un nolīgto kredītliģuma izbeigšanas dienu.

17. pants

Tiesību cesija

1. Gadījumā, ja kreditora tiesības saskaņā ar kredītliġumu vai liġumu kā tādu cedē trešajai personai, patērētājam ir tiesības vērsties tiesā pret cesionāru, izmantojot jebkuru aizsardzību, kas viņam bija pieejama pret sākotnējo kreditoru, tostarp ieskaitu, ja tāds ir atļauts attiecīgajā dalībvalstī.
2. Patērētāju informē par 1. punktā minēto cesiju, izņemot, ja sākotnējais kreditors, kas noslēdzis liġumu ar cesionāru, turpina apkalpot kredītu attiecībā pret patērētāju.

18. pants

Pārsniegšana

1. Ja pastāv vienošanās par norēķinu konta atvēršanu, ar iespēju, ka patērētājam ir tiesības uz pārsniegšanu, liġumā papildus iekļauj 6. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto informāciju. Jebkurā gadījumā kreditors regulāri sniedz šo informāciju papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.
2. Ievērojamas pārsniegšanas gadījumā, kas ilgst vairāk nekā vienu mēnesi, kreditors nekavējoties informē patērētāju papīra formā vai, izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, par:
 - a) pārsniegšanu;

- b) attiecīgo summu;
 - c) aizņēmuma likmi;
 - d) jebkādam piemērojamām soda naudām, izmaksām vai nokavējuma procentiem.
3. Šis pants neskar jebkādus valstu tiesību aktu noteikumus, kuros paredzēta prasība, ka kreditoram jāpiedāvā citāds kredīta produkts, ja pārsniegšanas ilgums ir ievērojams.

V NODAĻA

GADA PROCENTU LIKME

19. pants

Gada procentu likmes aprēķināšana

1. Gada procentu likmi, ar kuru gadā nosaka pašreizējo vērtību visām esošām vai nākotnes saistībām (aizdevumi, atmaksas un izmaksas), par kuru vienojies kreditors un patērētājs, aprēķina saskaņā ar matemātisko formulu, kas izklāstīta I pielikuma I daļā.

2. Lai aprēķinātu gada procentu likmi, nosaka kredīta kopējās izmaksas patērētājam, izņemot jebkuras kredīta kopējās izmaksas, kas patērētājam jāmaksā par jebkuru kredītīgumā noteikto saistību neizpildi, kas paredzētas kredītīgumā, un maksas, kas nav pirkuma cena, kura viņam jāmaksā, iegādājoties preces vai pakalpojumus, darījumu veikts skaidrā naudā vai uz kredīta.

Konta, kurā tiek reģistrētas gan maksājumu operācijas, gan kredīta izmaksas operācijas, uzturēšanas izmaksas, izmaksas par norēķinu līdzekli, kas izmantots maksājumu operācijām, gan kredīta izmaksai, un citas izmaksas, kas saistītas ar maksājumu operācijām, iekļauj kredīta kopējās izmaksās patērētājam, ja konta atvēršana nav fakultatīva, un konta izmaksas ir skaidri un atsevišķi norādītas kredītīgumā vai jebkurā citā ar patērētāju noslēgtā līgumā.

3. Gada procentu likmes aprēķins balstās uz pieņēmumu, ka kredītīgums ir spēkā laikposmā, par ko panākta vienošanās, un kreditors un patērētājs pildīs savas saistības saskaņā ar kredītīguma noteikumiem un tajā minētajiem datumiem.
4. Ja kredītīgumos ietverti noteikumi, kas pieļauj gada procentu likmē iekļautās aizņēmuma likmes un– attiecīgā gadījumā – izmaksu izmaiņas, bet kuras aprēķina laikā nevar noteikt kvantitatīvi, gada procentu likmi aprēķina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka sākotnēji noteiktā aizņēmuma likme un citas izmaksas paliks nemainīgas visā kredītīguma darbības laikā.

5. Vajadzības gadījumā, aprēķinot gada procentu likmi, var izmantot I pielikumā noteiktos papildu pieņēmumus.

Ja šajā pantā un I pielikuma II daļā izklāstītie pieņēmumi nav pietiekami, lai aprēķinātu gada procentu likmi pēc vienota parauga, vai vairs nav pielāgoti komerciālajai situācijai tirgū, Komisija var noteikt vajadzīgos papildu pieņēmumus gada procentu likmes aprēķināšanai vai izmainīt esošos pieņēmumus. Minētos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 25. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

VI NODAĻA

KREDITORI UN KREDĪTA STARPNIEKI

20. pants

Kreditoru regulēšana

Dalībvalstis nodrošina, ka kreditorus uzrauga iestāde vai organizācija, kas nav atkarīga no finanšu iestādēm, vai tie ir regulēti. Tas neskar Direktīvas 2006/48/EK piemērošanu.

21. pants

Daži kredīta starpnieku pienākumi pret patērētājiem

Dalībvalstis nodrošina, ka kredīta starpnieks:

- a) kredīta starpnieks patērētājiem paredzētā reklāmā un dokumentācijā norāda savu pilnvaru apjomu, jo īpaši to, vai viņš strādā tikai ar vienu vai vairākiem kreditoriem, vai arī kā neatkarīgs brokeris;
- b) maksu, kas patērētājam jāmaksā kredīta starpniekam par viņa sniegtajiem pakalpojumiem, ja tāda ir maksājama, paziņo patērētājam, un patērētājs un kredīta starpnieks par to vienojas pirms kredītlīguma noslēgšanas papīra dokumenta veidā vai izmantojot citādu noturīgu informācijas nesēju;
- c) maksu, kas patērētājam jāmaksā kredīta starpniekam par viņa sniegtajiem pakalpojumiem, ja tāda ir maksājama, kredīta starpnieks paziņo kreditoram, lai varētu aprēķināt gada procentu likmi.

VII NODAĻA

ĪSTENOŠANAS PASĀKUMI

22. pants

Saskaņošana un šās direktīvas obligāta piemērošana

1. Ciktāl šajā direktīvā iekļauti saskaņoti noteikumi, dalībvalstis savos tiesību aktos nedrīkst saglabāt vai ieviest noteikumus, kas atšķiras no šajā direktīvā paredzētajiem.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētāji nevar atteikties no tiesībām, kas viņiem piešķirtas ar valstu tiesību aktiem, ar kuriem īsteno šo direktīvu, vai kas atbilst šai direktīvai.
3. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka noteikumus, ko tās pieņem, īstenojot šo direktīvu, nevar apiet, izmantojot veidu, kā līgumi formulēti, jo īpaši kredītu izņemšanu vai kredītņēmumus, uz ko attiecas šās direktīvas darbības joma, integrējot kredītņēmumus, kuru būtība vai mērķis ļautu izvairīties no tās piemērošanas.

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka patērētāji nezaudē šās direktīvas piešķirto aizsardzību tādēļ, ka par kredītņēmumiem piemērojamiem tiesību aktiem ir izvēlēti trešās valsts tiesību akti, ja kredītņēmumam ir cieša saistība ar vienas vai vairāku dalībvalstu teritorijām.

23. pants

Sankcijas

Dalībvalstis pieņem noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par valsts noteikumu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pārkāpumiem un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu sankciju īstenošanu. Paredzētajām sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

24. pants

Ārpustiesas strīdu izšķiršana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek ieviestas atbilstīgas un efektīvas ārpustiesas strīdu izšķiršanas procedūras patērētāju strīdu izšķiršanai par kredītņēmumiem, attiecīgā gadījumā izmantojot esošās struktūras.
2. Dalībvalstis rosina šīs struktūras sadarboties, lai izšķirtu arī pārrobežu strīdus par kredītņēmumiem.

25. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

26. pants

Informācija Komisijai

Ja dalībvalsts izmanto kādu no regulatīvajām iespējām, kas minētas 2. panta 5. un 6. punktā, 4. panta 1. punktā, 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā, 6. panta 2. punktā, 10. panta 1. punktā, 10. panta 2. punkta g) apakšpunktā, 14. panta 2. punktā un 16. panta 4. punktā, tā informē Komisiju par notikušo, kā arī ar to saistītajām izmaiņām. Komisija šo informāciju dara pieejamu tīmekļa vietnē vai kādā citā vienkārši pieejamā veidā. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai šo informāciju izplatītu valsts kreditoriem un patērētājiem.

27. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai līdz ...* izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Tās piemēro minētos noteikumus no ...*.

* 2 gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Ik pēc pieciem gadiem un pirmo reizi ...* Komisija veic pārskatu par šajā direktīvā un tās pielikumos paredzētajiem robežlielumiem un procentuālo daļu, ko izmanto, lai aprēķinātu izmaksājamo kompensāciju pirmstermiņa atmaksas gadījumā, lai tos novērtētu, ņemot vērā ekonomikas tendences Kopienā un situāciju attiecīgajā tirgū. Tāpat Komisija pārrauga to regulatīvo iespēju ietekmi uz iekšējo tirgu un patērētājiem, kas minētas 2. panta 5. un 6. punktā, 4. panta 1. punktā, 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā, 6. panta 2. punktā, 10. panta 1. punktā, 10. panta 2. punkta g) apakšpunktā, 14. panta 2. punktā un 16. panta 4. punktā. Rezultātus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei, attiecīgā gadījumā pievienojot priekšlikumu attiecīgi grozīt robežlielumus un procentuālo daļu, kā arī iepriekšminētās regulatīvās iespējas.

28. pants

Summu, kas izteiktas euro, konvertēšana valstu valūtās

1. Šajā direktīvā tās dalībvalstis, kuras konvertē euro izteiktās summas savas valsts valūtā, sākotnēji konvertēšanai izmanto maiņas kursu, kāds ir spēkā šīs direktīvas pieņemšanas dienā.
2. Dalībvalstis drīkst noapaļot konvertācijas rezultātā iegūtās summas ar nosacījumu, ka šāda noapaļošana nepārsniedz EUR 10.

* Piecus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

VIII NODAĻA

PĀREJAS NOTEIKUMI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

29. pants

Atcelšana

Direktīva 87/102/EEK ir atcelta no ...*.

30. pants

Pārejas pasākumi

1. Šo direktīvu nepiemēro kredītņēmumiem, kas pastāv dienā, kad stājas spēkā valsts īstenošanas pasākumi.
2. Dalībvalstis tomēr nodrošina, ka 11., 12. un 13. pantu, 17. pantu, 18. panta 1. punkta otro teikumu un 18. panta 2. punktu piemēro arī beztermiņa kredītņēmumiem, kas ir spēkā dienā, kad valstī stājas spēkā īstenošanas pasākumi.

* OV: Lūdzu ievietot datumu (divi gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā).

31. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

32. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

....,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

I. Pamatvienādojums, ar ko izsaka ekvivalenci starp izņemto kredītu, no vienas puses, un atmaksu un maksām, no otras puses.

Pamatvienādojums, ar ko nosaka gada procentu likmi (GPL), izsaka ekvivalenci gada periodā starp kopējo esošo izņemtā kredīta vērtību, no vienas puses, un kopējo esošo atmaksas un izmaksu vērtību, no otras puses, t.i.:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

kur X ir GPL

- m ir pēdējās kredīta izņemšanas skaits,
- k ir kredīta izņemšanas skaits, tātad $1 \leq k \leq m$,
- C_k ir izņemtā kredīta summa k ,
- t_k ir gados un gada daļās izteikts starplaiks starp pirmo kredīta izņemšanas datumu un katras nākamās kredīta daļas izņemšanas datumu, tātad $t_1 = 0$,
- m' ir pēdējā maksājuma vai izmaksu maksājuma skaits,
- l maksājuma vai izmaksu maksājuma skaits,
- D_l maksājuma vai izmaksu maksājuma summa,

- s_1 ir gados un gada daļās izteikts starplaiks starp pirmās kredīta izņemšanas datumu un katra maksājuma vai izmaksu maksājuma datumu.

Piezīmes:

- Summām, ko abas puses maksā dažādos laikos, nav noteikti jābūt vienādām, un tās nav noteikti jāmaksā ar vienādiem starplaikiem.
- Sākuma datums ir pirmās kredīta daļas izņemšanas datums.
- Starplaikus starp datumiem, ko izmanto aprēķinos, izsaka gados vai gada daļās. Uzskata, ka gadā ir 365 dienas (vai 366 dienas garajā gadā), 52 nedēļas vai 12 vienādi mēneši. Uzskata, ka vienādā mēnesī ir 30,41666 dienas (t.i., 365/12) neatkarīgi no tā, vai tas ir garais gads.
- Aprēķina rezultātu izsaka ar precizitāti līdz vismaz vienam ciparam aiz komata. Ja nākamais cipars aiz komata ir lielāks vai vienāds ar 5, pirmo ciparu aiz komata noapaļo uz augšu.
- Vienādojumu var pārrakstīt, izmantojot vienu summu un plūsmu jēdzienu (A_k), kas būs pozitīva vai negatīva, citiem vārdiem, samaksāta vai saņemta laika periodos no 1 līdz k , kas izteikti gados, t.i.:

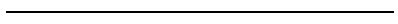
$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S ir esošā plūsmu bilance. Ja mērķis ir saglabāt plūsmu līdzvērtīgumu, vērtība būs nulle.

II. Papildu pieņēmumi, lai aprēķinātu gada procentu likmi

- a) ja kredītīgumā patērētājam piešķirta kredīta izņemšanas brīvība, kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu nekavējoties un pilnībā;
- b) ja kredītīgumā ir paredzēti dažādi kredīta izņemšanas veidi ar dažādām maksām vai aizņēmuma likmēm, kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu pie visaugstākās maksu un aizņēmuma likmes, ko piemēro tādām darījumu kategorijām, kurus visbiežāk izmanto saistībā ar šā veida kredītīgumiem;
- c) ja kredītīgumā patērētājam kopumā piešķirta kredīta izņemšanas brīvība, taču starp dažādajiem kredīta izņemšanas veidiem paredzēts ierobežojums attiecībā uz summu un laika periodu, kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu tuvākajā datumā, kas norādīts līgumā, un saskaņā ar minētajiem kredīta izņemšanas ierobežojumiem;
- d) ja nav fiksēta atmaksas grafika, tiek pieņemts, ka:
 - i) kredīts ir piešķirts uz vienu gadu un
 - ii) kredīts tiks atmaksāts divpadsmit vienādos maksājumos, un šos maksājumus veic ar viena mēneša intervālu;
- e) ja ir noteikts fiksēts atmaksas grafiks, taču atmaksas summas ir maināmas, katras atmaksas summu uzskata par līgumā paredzēto zemāko summu;

- f) ja vien nav noteikts citādi, ja kredītīgumā paredzēti vairāki atmaksas datumi, kredīts jādara pieejams un atmaksājumi jāveic agrākajā no līgumā paredzētajiem datumiem;
- g) ja kredītam piemērojamā maksimālā summa nav vēl norunāta, par maksimālo summu uzskata EUR 1 500 ;
- h) pārtēriņa iespējas gadījumā kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu pilnībā un par visu kredītīguma laikposmu. Ja kredītīguma ilgums nav zināms, gada procentu likmi aprēķina, pieņemot, ka kredīta ilgums ir 3 mēneši;
- i) ja uz ierobežotu laikposmu vai summu piedāvā atšķirīgas procentu likmes un maksas, par procentu likmi un maksām uzskata augstāko likmi visa kredītīguma darbības laikā;
- j) patēriņa kredītīgumiem, kuriem fiksētā aizņēmuma likme ir noteikta attiecībā uz sākotnējo laikposmu, kura beigās nosaka jaunu aizņēmuma likmi un to turpmāk periodiski atjaunina atbilstīgi saskaņotam rādītājam, gada procentu likmi aprēķina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka fiksētā aizņēmuma likmes laikposma beigās aizņēmuma likme ir tāda pati kā gada procentu likmes aprēķināšanas laikā, pamatojoties uz saskaņotā rādītāja vērtību attiecīgā laikā.



II PIELIKUMS

Eiropas patēriņa kredīta standartinformācija

1. Kreditora un starpnieka identitāte un kontaktinformācija

Kreditors Adrese: Tālrunis*: E-pasts*: Fakss*: Interneta adrese*	[Identitāte] [Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Attiecīgā gadījumā – Kredīta starpnieks: Adrese: Tālrunis*: E-pasts*: Fakss*: Interneta adrese*:	[Identitāte] [Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]

* Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.

Ja ir norāde "attiecīgā gadījumā", kreditoram ir jāaizpilda aile, ja šī informācija attiecas uz kredīta produktu, vai jāizdzēš attiecīgā informācija vai visa rinda, ja informācija neattiecas uz doto kredīta veidu.

Norādes kvadrātiekvāš ir paskaidrojums kreditoram, un tās ir aizstājamas ar attiecīgo informāciju.

2. Kredīta produkta galveno iezīmju apraksts

Kredīta veids	
Kredīta kopējā summa Tas nozīmē maksimālā summa vai kopsumma, kas pieejama saskaņā ar kredītīgumu.	
Kredīta izņemšanas noteikumi Tas nozīmē, kā un kad jūs saņemsiet naudu.	
Kredītīguma darbības termiņš	
Patērētāja iemaksas un – attiecīgā gadījumā – iemaksu veikšanas kārtība	Jums būs jāveic šādi maksājumi: [Iemaksu summa, skaits un biežums, kas jāveic patērētājam.] Procenti un/vai izdevumi, ko patērētājs apmaksā šādā veidā:
Kopsumma, kas jums būs jāmaksā: Tas nozīmē aizņemtā kapitāla kopsumma plus procenti un iespējamās izmaksas attiecībā uz jūsu kredītu.	[Kredīta kopsummas un kredīta kopējo izmaksu summa.]
Attiecīgā gadījumā – Kredīts, kas ir piešķirts atlikta maksājuma veidā par precēm vai pakalpojumiem vai kas ir saistīts ar konkrētu preču piegādi vai konkrētu pakalpojumu sniegšanu. Preces/ pakalpojuma nosaukums Cena naudas izteiksmē	

<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Nepieciešamie galvojumi</p> <p>Šeit ir aprakstīta garantija, ar ko jūs nodrošināt kredīta līgumu.</p>	[Galvojumu veids]
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Atmaksājumus nenovirza tūlītējai kapitāla amortizācijai</p>	

3. Kredīta izmaksas

<p>Aizņēmuma likme vai – attiecīgā gadījumā – dažādas aizņēmuma likmes, kas attiecas uz kredītliģumu</p>	<p>[%]</p> <ul style="list-style-type: none"> - fiksēta vai - mainīga (ar indeksu vai standarta procentu likmi, kas piemērojama sākotnējai aizņēmuma likmei) - laika posms]
<p>Gada procentu likme (GPL)</p> <p>Tās ir kopējās izmaksas, kas gadam aprēķinātas procentos no kredīta kopsummas.</p> <p>GPL tiek uzrādīts, lai jūs varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus.</p>	<p>[% Uzskatāms piemērs, kas uzrāda visus izmantotos parametrus, lai aprēķinātu šeit uzrādīto likmi.]</p>

<p>Vai, lai vispār iegūtu kredītu vai lai to iegūtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem, ir obligāti jāizmanto</p> <ul style="list-style-type: none"> - apdrošināšana, ar ko garantē kredītu vai - citu papildpakalpojumu? <p>Ja kreditoram šīs izmaksas nav zināmas, tad tās nav ietvertas GPL.</p>	<p>Jā vai nē [ja jā, tad norādīt apdrošināšanas veidu] Jā vai nē [ja jā, tad norādīt papildpakalpojuma veidu]</p>
<p>Attiecīgās izmaksas</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Jāuztur viens vai vairāki konti, lai reģistrētu gan maksājumu operācijas, gan kredīta izņemšanas operācijas</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Īpaša norēķinu līdzekļa izmantošanas izmaksu apjoms (piem., kredītkarte)</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Jebkādas citas izmaksas saskaņā ar kredītīgumu</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Nosacījumi, pie kādiem minētās izmaksas attiecībā uz kredītīgumu drīkst mainīt</p>	

Attiecīgā gadījumā – Pienākums apmaksāt notāra izmaksas	
Izmaksas maksājumu kavējumu gadījumā Neizpildīti maksājumi var radīt jums nopietnas sekas (piem., piespiedu pārdošanu) un apgrūtināt kredīta saņemšanu.	Neizpildot maksājumus, jums papildus aprēķinās [..... (piemērojamie procenti un procedūra to koriģēšanai, kā arī– attiecīgā gadījumā – maksa par saistību nepildīšanu)].

4. Citi būtiski juridiski aspekti

Atteikuma tiesības Jums ir tiesības atteikties no kredīta 14 kalendāro dienu laikā.	jā/nē
Pirmstermiņa atmaksa Jums ir tiesības veikt pirmstermiņa kredīta atmaksu jebkurā laikā, pilnībā vai daļēji Attiecīgā gadījumā – Ja notiek pirmstermiņa atmaksa, kreditoram ir tiesības uz kompensāciju	[Kompensācijas noteikšana (aprēķina metode) saskaņā ar Direktīvas .../.../EK* 16. panta īstenošanas noteikumiem]
Datu bāzes izmantošana Kreditoram ir nekavējoties un bez maksas jums jāpaziņo rezultāti, ko devusi datu bāzes izmantošana, ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar tajā iegūtām ziņām. Šo noteikumu nepiemēro, ja šādas informācijas sniegšana ir aizliegta Eiropas Kopienas tiesību aktos vai ir pretrunā ar sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības mērķiem.	

* OV: Lūdzu ievietot atsauci uz šo direktīvu.

<p>Tiesības saņemt kredītliguma projektu</p> <p>Jums ir tiesības pēc pieprasījuma bez maksas saņemt kredītliguma projekta kopiju. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas ar jums noslēgt kredītligumu.</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Laikposms, kurā kreditoram ir saistošas pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija.</p>	<p>Šī informācija ir derīga no ... līdz ...</p>

Attiecīgā gadījumā –

5. Papildinformācija finanšu pakalpojumu tālpārdošanas gadījumā

<p>a) informācija par kreditoru</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Kreditora pārstāvis jūsu dzīvesvietas dalībvalstī</p> <p>Adrese:</p> <p>Tālrunis*:</p> <p>E-pasts*:</p> <p>Fakss*:</p> <p>Interneta adrese*:</p> <p>*Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.</p>	<p>[Identitāte]</p> <p>[Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]</p>
<p>Attiecīgā gadījumā –</p> <p>Reģistrācija</p>	<p>[Tirdzniecības reģistrs, kurā kreditors ir reģistrēts, un viņa reģistrācijas numurs vai līdzvērtīgs identifikācijas līdzeklis attiecīgajā reģistrā]</p>

Attiecīgā gadījumā – Attiecīgā uzraudzības iestāde	
b) informācija par kredītīgumu	
Atteikuma tiesības Jums ir tiesības atteikties no kredīta 14 kalendāro dienu laikā. Attiecīgā gadījumā – Atteikuma tiesību izmantošana	[Praktiski norādījumi par atteikuma tiesību izmantošanu, norādot, cita starpā, laika posmu šo tiesību izmantošanai, adresi, uz kādu jāsūta paziņojums par atteikuma tiesību izmantošanu, un minēto tiesību neizmantošanas sekas]
Attiecīgā gadījumā – Tiesību akti, ko kreditors izmantojis kā pamatu attiecību veidošanai ar jums pirms kredītīguma noslēgšanas	
Attiecīgā gadījumā – Noteikums par tiesību aktiem, ko piemēro kredītīgumam, un/vai kompetentā tiesa	[Šeit jānorāda attiecīgais noteikums]
Attiecīgā gadījumā – Izmantotā valoda	Informācija un līguma noteikumi būs [attiecīgā] valodā. Ja piekrītat, mēs kredītīguma laikā sazināsimies [attiecīgā(s)] valodā(s).
c) informācija par pārsūdzību	
Ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisma pastāvēšana un pieejamība	[Vai pastāv, vai nepastāv ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisms patērētājam, kas ir distances līguma puse, un ja pastāv, tad metodes, kā tam piekļūt.]

III PIELIKUMS

Eiropas patēriņa kredīta informācija par:

1) pārtēriņiem

2) patēriņa kredītiem, ko piedāvā atsevišķas kredītoorganizācijas
(Direktīvas / .../EK* 2. panta 5. punkts)

3) parādu pārveidošanu

1. Kreditora un starpnieka identitāte un kontaktinformācija

Kreditors Adrese: Tālrunis*: E-pasts*: Fakss*: Interneta adrese*:	[Identitāte] [Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Attiecīgā gadījumā – Kredīta starpnieks: Adrese: Tālrunis*: E-pasts*: Fakss*: Interneta adrese*:	[Identitāte] [Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]

* Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.

* OV: Lūdzu ievietot atsauci uz šo direktīvu.

Ja ir norāde "attiecīgā gadījumā", kreditoram ir jāaizpilda aile, ja šī informācija attiecas uz kredīta produktu, vai jāizdzēš attiecīgā informācija vai visa rinda, ja informācija neattiecas uz doto kredīta veidu.

Norādes kvadrātiņos ir paskaidrojums kreditoram, un tās jāaizstāj ar attiecīgo informāciju.

2. Kredīta produkta galveno iezīmju apraksts

Kredīta veids	
Kredīta kopējā summa	
Tas nozīmē maksimālā summa vai kopsumma, kas pieejama saskaņā ar kredītīgumu.	
Kredītīguma darbības termiņš	
Attiecīgā gadījumā – Jums jebkurā laikā pēc pieprasījuma var lūgt atmaksāt kredīta summu pilnā apjomā	

3. Kredīta izmaksas

Aizņēmuma likme vai – attiecīgā gadījumā – dažādas aizņēmuma likmes, kas attiecas uz kredītligumu	[% - fiksēta vai - mainīga (ar indeksu vai standarta procentu likmi, kas piemērojama sākotnējai aizņēmuma likmei.)
Attiecīgā gadījumā – Gada procentu likme (GPL) Tās ir kopējās izmaksas, kas gadam aprēķinātas procentos no kredīta kopsummas. GPL tiek uzrādīts, lai jūs varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus.	[% Uzskatāms piemērs, kas uzrāda visus izmantos parametrus, lai aprēķinātu šeit uzrādīto likmi.]
Attiecīgā gadījumā – Izmaksas Attiecīgā gadījumā Nosacījumi, kas ļauj šīs izmaksas mainīt	[No kredītliguma noslēgšanas brīža piemērojamas izmaksas.]
Izmaksas maksājumu kavējumu gadījumā	Neizpildot maksājumus, jums papildus aprēķinās [..... (piemērojamie procenti un procedūra to koriģēšanai, kā arī – attiecīgā gadījumā – maksa par saistību nepildīšanu)].

* Nepiemēro Eiropas patēriņa kredīta informācijai par pārtēriņiem tajās dalībvalstīs, kas saskaņā ar Direktīvas .../.../EK* 6. panta 2. punktu ir izlēmušas, ka pārtēriņa gadījumā nav vajadzīgs norādīt GPL.

* OV: Lūdzu ievietot atsauci uz šo direktīvu.

4. Citi būtiski juridiski aspekti

Kredītīguma izbeigšana	[Kredītīguma izbeigšanas noteikumi un procedūra]
<p>Datu bāzes izmantošana</p> <p>Kreditoram ir nekavējoties un bez maksas jām paziņo rezultāti, ko devusi datu bāzes izmantošana, ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar tajā iegūtām ziņām. Šo noteikumu nepiemēro, ja šādas informācijas sniegšana ir aizliegta Eiropas Kopienas tiesību aktos vai ir pretrunā ar sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības mērķiem.</p>	
<p>Attiecīgā gadījumā – Laikposms, kurā kreditoram ir saistošas pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija.</p>	Šī informācija ir derīga no ... līdz ...

Attiecīgā gadījumā –

5. Papildinformācija, kas jāsniedz, ja pirms līguma slēgšanas informāciju ir sniegusi atsevišķas kredītoorganizācijas (Direktīvas .../.../EK* 2. panta 5. punkts) kredītoorganizācija vai ja to piedāvā patēriņa kredītam parādu pārveidošanai

Patērētāja iemaksas un – attiecīgā gadījumā – iemaksu veikšanas kārtība	Jums būs jāveic šādi maksājumi: [Uzskatāms iemaksu tabulas piemērs ar to iemaksu summu, skaitu un biežumu, kas jāveic patērētājam.]
Kopsumma, kas jums jāmaksā	
Pirmstermiņa atmaksa Jums ir tiesības veikt pirmstermiņa kredīta atmaksu jebkurā laikā, pilnībā vai daļēji Attiecīgā gadījumā – Pirmstermiņa atmaksas gadījumā kreditoram ir tiesības uz kompensāciju.	[Kompensācijas noteikšana (aprēķinu metode) saskaņā ar Direktīvas .../.../EK* 16. panta īstenošanas noteikumiem.]

* OV: Lūdzu ievietot atsauci uz šo direktīvu.

Attiecīgā gadījumā –

6. Papildinformācija, kas jāsniedz finanšu pakalpojumu tālpārdošanas gadījumā

a) Informācija par kreditoru	
Attiecīgā gadījumā – Kreditora pārstāvis jūsu dzīvesvietas dalībvalstī Adrese: Tālrunis*: E-pasts*: Fakss*: Interneta adrese*: *Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.	[Identitāte] [Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Attiecīgā gadījumā – Reģistrācija	[Tirdzniecības reģistrs, kurā kreditors ir reģistrēts, un viņa reģistrācijas numurs vai līdzvērtīgs identifikācijas līdzeklis attiecīgajā reģistrā]
Attiecīgā gadījumā – Attiecīgā uzraudzības iestāde	
b) Informācija par kredītīgumu	
Atteikuma tiesības Jums ir tiesības atteikties no kredīta 14 kalendāro dienu laikā. Attiecīgā gadījumā – Atteikuma tiesību izmantošana	jā/nē [Praktiski norādījumi par atteikuma tiesību izmantošanu, norādot, cita starpā, laika posmu šo tiesību izmantošanai, adresi, uz kādu jāšūta paziņojums par atteikuma tiesību izmantošanu, un minēto tiesību neizmantošanas sekas]

Attiecīgā gadījumā – Tiesību akti, ko kreditors izmantojis kā pamatu attiecību veidošanai ar jums pirms kredītīguma noslēgšanas	
Attiecīgā gadījumā – Noteikums par tiesību aktiem, ko piemēro kredītīgumam, un/vai kompetentā tiesa	[Šeit jānorāda attiecīgais noteikums.]
Attiecīgā gadījumā – Izmantotā valoda	Informācija un līguma noteikumi būs [attiecīgā valodā]. Ja piekrītat, mēs kredītīguma laikā sazināsimies [attiecīgā(s)] valodā(s).
c) informācija par pārsūdzību	
Ārpusstiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisma pastāvēšana un pieejamība	[Vai pastāv vai nepastāv ārpusstiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisms patērētājam, kas ir distances līguma puse, un ja pastāv, tad metodes, kā tam piekļūt.]